

Óbudai Egyetem
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Szakmai vizsgák változása

**OE-KVK-TMPK
2023**

Hallgató neve: Nagyné Uri Andrea
Hallgató törzskönyvi száma: T011109/F112904/K

ÓBUDAI EGYETEM
ÓBUDA UNIVERSITY

KANDÓ KÁLMÁN VILLAMOSMÉRNÖKI KAR
TREFORT ÁGOSTON MÉRNÖKPEDAGÓGIAI KÖZPONT

HALLGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott hallgató kijelentem, hogy a diplomamunka saját munkám eredménye, a felhasznált szakirodalmat és eszközöket azonosíthatóan közöltem. Az elkészült diplomamunkában található eredményeket az egyetem és a feladatot kiíró intézmény saját céljára térítés nélkül felhasználhatja, a titkosításra vonatkozó esetleges megkötések mellett.

Budapest, 2023. december 11.

hallgató aláírása

1081 Budapest
Népszínház u. 8.

+36 1 666-5389

simonics.hytan@trmpk.uni-obuda.hu
www.uni-obuda.hu

ÓBUDAI EGYETEM
ÓBUDA UNIVERSITY

Óbudai Egyetem
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar

SZAKDOLGOZAT FELADATLAP

Hallgató neve: Nagyné Uri Andrea Mária

Szakedolgozat száma: SZD2312130845408835RW6HYH

Törzskönyvi száma: T011109/FI12904/K

Neptun kódja: [REDACTED]

Szak: vizsgaelnöki feladatokra felkészítő pedagógus szakvizsga

Specializáció:

A dolgozat címe: Szakmai vizsgák változása

A dolgozat címe angolul: Changing of professional exams

A feladat részletezése: 1. A törvényi változás követése

2. Szakmai vizsgák változása

3. Független vizsgaközpontok

4. Vizsga tapasztalatok

Intézményi konzulens neve: Tomory Ibolya

A kiadott téma elévülési határideje:-

Beadási határidő: 2023. 12. 15.

A szakedolgozat: Nem titkos.

Kiadva: Budapest, 2023. 12. 13.

Intézetigazgató

A dolgozatot beadásra alkalmasnak találom.

beadó konzulens

külső konzulens

ÓBUDAI EGYETEM
ÓBUDA UNIVERSITY

KANDÓ KÁLMÁN VILLAMOSMÉRNÖKI KAR
TREFORT ÁGOSTON MÉRNÖKPEDAGÓGIAI KÖZPONT

SZAKDOLGOZAT KONZULTÁCIÓS NAPLÓ

Hallgató neve: Nagyné Uri Andrea Mária

Neptun kód: [REDACTED]

Munkarend (nappali vagy levelező): levelező

Diplomamunka címe magyarul: Szakmai vizsgák változása

Diplomamunka címe angolul: Change of professional exams

Intézményi konzulens neve: Dr. Tomory Ibolya

Külső konzulens neve: -

Alk.	Dátum	Tartalom	Aláírás
1.	2023.06.11.	Konzulensi felkérés; Téma elküldése	
2.	2023.06.12.	Konzulensi felkérés elfogadása; Szakdolgozati feladatlap megküldése	
3.	2023.06.13.	Szakdolgozati feladatlap visszaküldése; Téma-kiírás a Neptunban;	
4.	2023.06.14.	Szakdolgozati témára jelentkezés a Neptunban	
5.	2023.08.05.	Előkészített szakdolgozat megküldése	
6.	2023.09.08.	Javítások, pótlások megküldése	
7.	2023.10.02.	Elvégzett kiegészítésekkel megküldés	
8.	2023.11.24.	Véglegesítés előtti pontosítások	

A Konzultációs naplót mind a négy helyen, egyszerre kell aláírni az intézményi konzulenssel.

Kérjük, hogy az adatokat számítógéppel töltsd ki, és Word formátumban küldje meg az intézményi konzulensnek elektronikusan, aláírással!

A hallgató a „Szakdolgozat” tantárgy aláírási követelményét teljesítette.

Budapest, 2023.11.26.

Intézményi konzulens

1081 Budapest
Népszínház u. 8.

+36 1 666-5389

simonics.istvan@tompk.uni-obuda.hu
www.uni-obuda.hu

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
1. A törvényi változás követése	4
2. Szakmai vizsgák változása	9
2.1. OKJ-s vizsga	9
2.2. Szakmai képzés vizsgái	12
2.2.1. Szakmai oktatás	12
2.2.2. Szakmai képzés	13
2.3. Szakmai vizsgák tartalmi változása	14
3. Független vizsgaközpontok	17
4. Vizsga tapasztalatok	20
4.1. Szakértői felmérés	21
4.2. Vizsgaközpontvezetők - felmérés	30
4.3. Interjúk összesítése	33
4.4. Elégedettségmérés eredmények	39
5. Összegzés	41
6. Abstract	43
7. Irodalomjegyzék	44
8. Hivatkozások	45
9. Mellékletek	47
9.1. Melléklet: Ábrajegyzék	47
9.2. Melléklet: Összehasonlító táblázat	48
9.3. Melléklet: Kérdőív	49
9.4. Melléklet: Kérdőív kiértékelés	52
9.5. Melléklet: Vizsgaközpontok összesítő táblázata	53
9.6. Melléklet: Képek	54

BEVEZETÉS

Témaválasztásomat, a több éve a szakmai oktatásban egész pontosan a szakmai felnőttképzésben és szakmai vizsgáztatásban betöltött szerepem és az ott átélt folyamatos változások inspirálták. A főiskola és az egyetem elvégzése is a felnőttek oktatására, illetve az ő oktatásuk segítésére irányította életutamat. Az egyetemi tanulmányok alatt az andragógia mellett a geronto-andragógiába is sikerült bepillantás nyernem, ami még jobban tágította ismeretkörömet. Segített egy másfajta hozzáállás elsajátításában, ami azért is hasznos, mert jómagam is beléptem eme éveiket taposó résztvevők soraiba. Nagymértékben segített az idősebb -édesanyám korosztályának- a megértésében és remélhetőleg a későbbi segítségben, támogatásban.

Visszatérve a témaválasztás okára, saját bőrömön tapasztaltam meg az iskolarendszert és a felnőttképzést érintő változásokat, beszéljünk itt akár a jogszabályi változásokról, vagy az iskolák elnevezéséről. A témám a szakmai vizsgák változása, sokszor forgatta már fel az iskolák és a felnőttképzők kedélyeit, de talán kijelenthetem, hogy ez az 2020. január 01-től hatályos változás fenekestől fordította fel a képzési és vizsgapalettát.

A Szakképzési és a Felnőttképzési törvény -és azok végrehajtási rendeletei- átalakításában is helyet kapott ez az újító szemlélet, és bekerült például a Dobbantó program, a Műhelyiskola és az Orientációs évfolyam, ahol nem csak az iskoláskorúakat várják, hanem a felnőtteket is.

A Szakmai vizsgák változását nézve általánosságban elmondható, hogy mindenki, akit érint, folyamatosan követte és követi azt. Sok továbbképzést tartottak már ezekben a témákban, de sokunk tapasztalatai támasztják alá, hogy ezek arról szóltak, hogy a törvény értelmezését hallgattuk és persze nem ingyen. A vezető minisztériumok által ilyenkor közzétett változást követő információs tartalmak sem mindig igazán érthetőek azoknak, akik nem a képzési paletta valamely szegletében dolgoznak, mondhatni a hétköznapi emberek számára.

Ezért úgy gondoltam, hogy ezen szakmai vizsgákhoz tartozó változást érdemes lenne közérthető módon összegezni és megpróbáltam úgy leírni, hogy egy tanfolyamon résztvevő, egy szervező, vagy akár egy leendő jegyző is megértse és ne kelljen neki

felőttképzési-, minőségirányítási vezetőnek, vagy netán felőttképzési szakértőnek lennie (persze ez nem azt jelenti, hogy baj, ha van ilyen végzettségük).

Dolgozatomban szeretnék kitérni a változások leírására, mintegy értelmezve a törvényi módosításokat, a második részben az érintetteken keresztül szeretném bemutatni, hogyan hatott ez a változás a vizsgákon résztvevő szakemberekre. Szisztematikusan tárgyalom a törvényi változást, a szakmai vizsgák változását, összefoglalom a független vizsgaközpontokra vonatkozó alapvető információkat, valamint a gyakorlati oldalt megvizsgálva bemutatom a vizsgatapasztalatokról készített felmérésemet. Majd összegzem a felmérésem eredményeit és egy jövőképet próbálok bemutatni az utolsó részben.

1. A TÖRVÉNYI VÁLTOZÁS KÖVETÉSE

A szakképzés és a felnőttképzés átalakulása és átalakítása már több évtizedes múltra tekint vissza. Nézzük mik voltak ezek a változások követve a hivatalos utat.

Első kérdés, amit tisztázni szükséges, hogy felnőttképzés vagy felnőttoktatás az, amiről beszélünk. Ez az a két szó, ami rendszerint kavarodik mindenkiben.

Tehát a felnőttoktatás kifejezést a felnőttek iskolarendszerű oktatására használjuk. Vagyis ilyen értelemben a felnőttoktatás az a képzés, ahol a „tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához, a meglévő ismereteihez és életkorához igazodó iskolai oktatásban” (2011. évi CXCV. törvény) vesz részt. Hogy miért tartozik a köznevelési törvényhez 2011-ben? Azért, mert a tevékenység alapvetően a köznevelés intézményeiben szerveződik. Ugyanakkor nem keverendő össze a felsőoktatási törvénnyel, (2011. évi CCIV. törvény) ami ugye a felnőttek felsőoktatásban folyó képzésére vonatkozik.

A másik fogalom a felnőttképzés. A felnőttek iskolarendszeren kívül folyó tanulásának szervezésére vonatkozik, mely egy komplex fogalom is egyben, mert magába foglalja:

- az általános
- a szakmai
- a nyelvi képzéseket is.

A jogviszonyt a képzésben résztvevők és a képzőintézmény közötti felnőttképzési szerződés határozza meg. Az ezen képzéseken résztvevő csak tankötelezettséget teljesített személy lehet.

Hogy bonyolítsuk még egy kicsit a dolgokat ehhez jön még az a törvényi kiegészítés (2001. évi CI. törvény) is, hogy: „A (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően a törvény IV., V. és VI. része alkalmazásában felnőttképzési tevékenységnek minősül a felsőoktatási intézményben, felnőtt hallgató részére nyújtott, a Ftv. alapján állami támogatásban nem részesülő, a Ftv. hatálya alá tartozó képzés” - hát lehet ennél egyszerűbb?

Tovább haladva, nézzük a következő törvényben, hogyan és miként említik a felnőttképzést -mert hát a törvények azért vannak, hogy módosítsák őket- (2013. évi LXXVII. törvény): „1.§ (2) E törvény alkalmazásában felnőttképzési tevékenység az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jogalanyokat az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott természetes személyek iskolarendszeren kívüli képzésére irányuló tevékenysége, amely az (5)-(6) bekezdésben foglaltak kivételével

- a) a szakképzésről szóló törvény szerinti, állam által elismert szakképesítés (a továbbiakban: OKJ szerinti szakképesítés) megszerzésére irányuló szakmai képzés,
- b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, támogatott egyéb szakmai képzés,
- c) támogatott általános nyelvi képzés, támogatott egyéb nyelvi képzés és támogatott kombinált nyelvi képzés,
- d) a a) -c) pont hatálya alá nem tartozó, támogatott egyéb képzés lehet.

(3) E törvény alkalmazásában- a (2) bekezdésben foglaltakon kívül- felnőttképzési tevékenység az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jogalanyoknak a (2) bekezdés b) - d) pontja szerinti nem támogatott képzési tevékenysége, amennyiben a jogalany a képzést e törvényben foglaltak alapján szervezi.” Ha értelmezni akarjuk, akkor csak annyit kell tudnunk, hogy ezek voltak azok a képzések, amiket a felnőttképzők B, C és D körös képzésként emlegettek.

Ha tovább vizsgáljuk a felnőttképzés fogalmát, a felnőttképzési lexikonban Zrinszky László és Koltai Dénes például ezt mondja róla, „a felnőttek-rendszerint hivatalosan elismert végzettséget is kínáló-...szakmai kiképzését, továbbképzését és átképzését”. Általánosabb értelemben pedig,” a személyiség képességeinek, jártasságainak formálására koncentrálo nevelést, oktatást jelenti”. (Benedek-Csoma-Harangi, 2002, 163.o.)

Visszatérve a felnőttoktatás fogalmához, ugyanezen könyvben Csoma Gyula-mint a felnőttoktatás legismertebb kutatója- úgy definiálja azt, mint „a felnőttnevelés azon területét, amely döntően ismeretnyújtáson és elsajátításon keresztül valósul meg”. (Benedek-Csoma-Harangi, 2002, 172.o.)

Ezen irányvonalon elindulva találkozhatunk még számos olyan kifejezéssel, mely a felnőttoktatás, felnőttképzési vonalon előfordulva mindenkinek mást jelentettek és

jelentenek még ma is. Ezek pedig a teljesség igénye nélkül: a tanuló, a hallgató és a képzésben résztvevő.

A tanuló kifejezés talán az egyetlen, amit mindenki jó helyen és időben használ, vagyis a köznevelési szabályozáshoz tartozó tanulási folyamatban, az általános és a középiskolai tanulmányok, vagy új nevén a technikum alatt.

A másik ilyen többé-kevésbé jó helyen használt kifejezés a hallgató, amely a felsőoktatáshoz kapcsolódó fogalom.

A harmadik a képzésben résztvevő fogalma. Ha ezt hallottuk, akkor biztosan valamelyik felnőttképző beiratkozásán ültünk és a képzésszervező hölgy, vagy úriember mondogatta ezt, miközben a beiratkozáshoz tartozó szerződések kitöltését segítette. Remélem, nem túlzok, mikor elképzelem, hogy két barátnő, akik épp egy délutáni kávézás közben beszélgetnek azt mondják egymásnak, hogy:

- Képzeld, mi történt a minap, mikor a felnőttképzési intézmény által szervezett, Kéz- és lábapoló, műkörömpépítő, tanfolyami beiratkozáson ültünk. A képzésszervező segítségével kitöltöttük a jelentkezési lapot és a képzésben résztvevők részére, a saját adatainkkal előre kitöltött felnőttképzési szerződést aláírtuk...

Ugye, hogy elképzelhetetlen? A mondatok a beszélgetés közben, inkább a hétköznapi nyelven így hangzanak:

- Képzeld mi történt velem. Tegnap voltam körmös beiratkozáson, tudod a XXX. képzőnél ahová a körmös Marcsi is járt. Aláírtuk, amit kellett és már mehettünk is haza.

A példákat nem kritikának szántam, de sok esetben a tapasztalatok erősítik meg, hogy nagyon általános jelenségről van szó.

Visszatérve a fejezet címéhez, törvényi változások, és visszatekintve a történeti előzményekbe, az első, ami meghatározta Magyarország felnőttképzését, a népfőiskolák kialakulása volt 1914-ben. Ezt követte a szabadművelődés 1945-től, amely az állami befolyásolás és irányítása alatt álló népművelést volt hivatott felváltani. A világháborút követően megszervezték a dolgozók iskoláit, ahol minden szinten tanulhattak azok, akik önhibájukon kívül nem részesültek iskolai képzésben. Ezekbe az iskolatípusokba a

dolgozó 18-45 év közöttiek jártak, hogy befejezzék a kötelező iskoláikat. Ide csatlakozhattak azok is, akik a sok változás miatt újra iskolapadba vágytak, mert felébredt bennük a tudás utáni vágy és nem rendelkeztek megfelelő dokumentált végzettséggel. Ezt a jól hangzó népművelési irányt azonban felváltotta a közművelődés reformja, ami a közművelődési szakember képzés megjelenését jelentette a tanítóképzőkön a hetvenes években. Megjelentek a hagyományos és iskolarendszerű felnőttképzők, hogy a megváltozott munkaerő-piaci területeket lefedjék.

A szakképzés megújítására 1993-ban az országgyűlés elfogadta a szakképzési törvényt (*1993. évi LXXVI. törvény*), mely a gazdasági sajátosságokat kísérte és megfelelő szabályozást hozott. Ugyanebben az évben megjelent a közoktatási törvény is (*1993. évi LXXIX törvény*), melynek 78. §-a magába foglalja az iskolarendszerű felnőttképzés szabályait, alap és középfokú oktatásra vonatkozóan. A felnőttek felnőttképzésben lévő jogait és kötelezettségeit (*1994. II/199. (VI.8.) MKM rendelete*) a megjelenő MKM rendelet 34. §-a írta elő. Meg kell még említeni az OKJ- Országos Képzési Jegyzék megjelenését, mely tartalmazta az összes állam által elismert szakképesítést. Szorosan kapcsolódott a képzett szakemberek növelésére a szakképzés támogatására a szakképzési hozzájárulásról szóló törvénye (*1996. évi LXXVII. törvény*), melyben megjelent, hogy a szakképzési hozzájárulás összege, a járulék fizetésre kötelezettek körét érinti.

Mivel a változás örök ezen a területen is, 1996-ban módosították a közoktatási törvényt (*1996. évi LXII. törvény*) melyben három évvel korábbra helyezték a felnőttoktatási keretek közötti tanulmányokat, így már 17. és a 26. életév közé esik a tanulás lehetősége ennek a körnek.

Az első mérföldkövet a felnőttképzési törvény megjelenése okozta 2011-ben (*2011. évi CI. felnőttképzésről szóló törvény*), mely kimondta, hogy minden magyar állampolgár számára biztosítja a felnőttképzésben való részvétel jogát, szabályozta a felnőttképzés irányítási és intézményrendszerének működését, rendelkezett az Országos Felnőttképzési Tanács létrehozásáról, meghatározta a regionális munkaerő képző- és fejlesztő központok feladat- és jogkörét, szolt a felnőttképzési intézmények nyilvántartásáról, ellenőrzéséről, lefektette az akkreditáció tartalmi követelményeit, módszerait, felsorolta az állami támogatásban részesíthetők körét, és hasonló finomítások véglegesítődtek.

Ennek a törvénynek a megjelenése okozta a felnőttképzés „elpiacosodását”, melynek keretein belül óriási verseny alakult ki a képzők között. De a résztvevők között is láthatóvá válik a verseny, mert megjelennek a munkaerőpiacon a jól képzett és nagy gyakorlattal rendelkező munkavállalók is ebben az időben.

2. SZAKMAI VIZSGÁK VÁLTOZÁSA

A szakképzés és felnőttképzés átalakulás egyik (ha nem a legjelentősebb) változása a vizsgák szervezésére, illetve a vizsgaközpontokra vonatkozott. Az OKJ-s komplex vizsgák tekintetében sok felnőttképző egyben vizsgaközpontként is funkcionált. Így biztosítva résztvevőinek a jó hangzatos „vizsgagaranciát”, ami nem ugyanazt jelentette a vizsgázóknak és a képzőnek, vagy nevezzük most őket vizsgaközpontoknak. Az előbb említett vizsgagarancia azt jelentette a képzők szemszögéből, hogy ők minden tananyagot a résztvevők részére bocsátottak ahhoz, hogy sikeres vizsgát tegyenek. Általában az utolsó tanítási napon, vagy esetleg egy plusz napot is beiktatva, vizsgafelkészítő oktatásokat tartottak, ahol a vizsga részeire való felkészülést segítették. Ezzel szemben, nem nehéz kitalálni a résztvevőknek mit jelentettek ezek a mondatok, sokan úgy gondolták, ha kifizették a tanfolyami és a vizsgadíját akkor már biztosra vehették a sikeres vizsgát is.

A következőkben rátérünk a szakmai vizsgák változásaira, kezdve az OKJ-s vizsgákat és aztán áttérve a jelenleg érvényben lévő, szakmai oktatáshoz és szakmai képzéshez tartozó, szakmai vizsgákhoz.

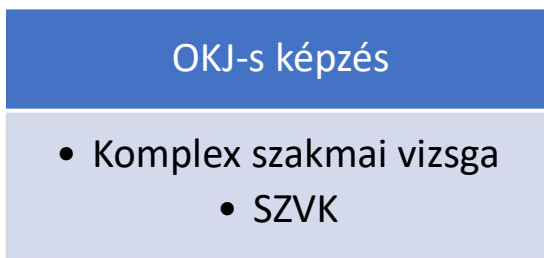
2.1. OKJ-s vizsga

Az OKJ-s vizsgákat 2022. december 31-ig lehetett szervezni. Ez gyakorlatban azt jelentette, hogy 2022. októberében és novemberben volt az utolsó vizsgajelentkezési időszak ezen képzések tekintetében. Nem volt baj ezekkel a képzésekkel, de nagyon fontos dolgokra kellett, hogy figyeljen az ember ezekben az esetekben:

- 45 nappal a vizsga első napja előtt kellett a jelentkezést leadni, különben nem tudták a vizsgázót lejelenteni a vizsgaidőpontra,
- ha online tanult valaki (ami nagyon jó megoldás és a covid miatt nagyon elterjed az utolsó időszakban), akkor nagyon kellett figyelni, nehogy lecsússzon a fent említett időpontról,
- időben kellett befizetni a vizsgadíjat, mert ez is fontos része volt a jelentkezésnek,

- nem utolsó sorban, sikeresen kellett teljesíteni a modulzárókat az érvényes SZVK-szakmai és vizsgakövetelmények- szerint

Ez ugyan már a múlt, de érdekes és érdemes látni, hogy a vizsgák miben változtak. Az egyik ilyen változás, amit még említeni kell, az elnevezés. Az OKJ-s képzésekhez a komplex szakmai vizsga elnevezés és az imént említett SZVK, vagyis szakmai és vizsgakövetelmények kapcsolódnak. (lásd, 2.1.ábra)

Forrás: Saját készítés

2.1. ábra: OKJ-s képzés

Lényeges változás még a vizsgabizottsági tagok megnevezése is, ami az alábbiak szerint épült fel az OKJ-ban.

A vizsgát a vizsga elnöke vezette, akit a helyi kamara jelölt ki, a rendelkezésére álló adatbázisból. Ugyanebből az adatbázisból került kijelölésre a vizsgabizottság két tagja, akikből legalább az egyik szakirányú felsőfokú végzettségű. A bizottság negyedik tagja a képző képviselője volt. A törvény szabályozta a vizsga létszámát is 34 főben. Ezen szabályozás az iskolarendszerből származtatott és a felnőttképzésben is remekül lehetett alkalmazni azon egyszerű okból kifolyólag is, hogy a tantermekben nem volt több szék a vizsgázóknak.

Tehát összesítve az **OKJ vizsga**:

- 3 részből állt: írásbeli, gyakorlati és szóbeli
- a vizsgabizottság tagjai: elnök, kamarai képviselő, a vizsgaközpont által delegált kérdező tanár (ez általában az a tanár, aki tanított is a képzésben), és a jegyző
 - a vizsgán megjelentek a vizsgaközpont vezetői is, de ők nem kérdeztek, hanem csak tiszteletüket tették a vizsgabizottság tagjai előtt

- ha a vizsgához tartozott írásbeli rész, akkor ezt általában központilag, előre meghatározott időpontban végeztük - ez azt jelentette, hogy adott időpontban ugyanazt az írásbelit írta mindenki, aki vizsgázott, lehetett ez Budapesten, de Miskolcon is akkor is ugyanazt a feladatlapot írták. Ezeket a központi vizsgaidőpontokat, éves elosztásban, az összes képző láthatta és évente újat adtak ki (általában minden év január első hetében).

- Gyakorlati vizsga 1: ez kapcsolódhatott az írásbeli központi napjához (ez általában egymást követően történt) és ugyanúgy, országosan azonos napon történt; a gyakorlati feladatot ilyenkor is központilag kapták a vizsgaszervezők.

- Gyakorlati vizsga 2: ezen a vizsgán produktumnak kellett készülni; ennek a napja nem egyezett sem az írásbeli, sem a szóbeli vizsga napjával (kivételt képeztek azok a vizsgák, ahol a gyakorlati vizsga vizsgafeladatainak elkészítése belefér pár órába); erre a vizsgára a gyakorlati oktatási napokon készítettek fel az oktatók, általában a gyakorlati oktatás is úgy volt felépítve, hogy már a vizsgára tanítottak; természetesen voltak olyan gyakorlati vizsganapok amik akár egy egész napot is kitehettek -ilyenek voltak például a cukrász, szakács, villanyszerelő vagy akár a műkörmös vizsgák is.

- Szóbeli vizsga: erre a vizsgára már jó előre fel tudtunk készülni, mert a szóbeli tételek központilag meghatározottak és elérhetőek voltak mindenki számára, de valószínűleg a képzőtől is megkaptuk ezeket; a jó hír az volt, hogy általában ez volt a vizsga utolsó napja és általában aznap már a bizonyítvánnyal indulhattunk haza (ez történhetett úgy is, hogy visszahívtak egy bizonyítvány átvételi napra, ha a vizsgaszervező nem a képzőintézmény volt).

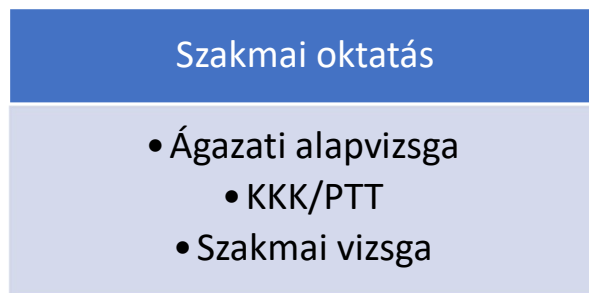
- Amikor megkaptuk a bizonyítványunkat, nem felejtettünk el EUROPASS bizonyítványt is kérni. Ez angol nyelven ingyenes és azért volt jó, mert tartalmazta azokat a tantárgyakat, amiket tanultunk a képzés alatt (a bizonyítványunkban nem volt felsorolva és pár év múlva már nem fogunk mindre emlékezni), és az sem elhanyagolható szempont, ha külföldön szeretnénk elhelyezkedni, hogy akkor is hasznunkra lehet. Természetesen nem csak angol nyelven lehet kérni, de a többi nyelvért már fizetni kell.

A 2020-as törvény módosítás és a szakmai, -képesítő vizsgák megjelenésénél akadályba ütközött az EUROPASS bizonyítványok kiadása, de 2023. júliusától újra kérhető lett ez a fajta igazolás a vizsgák után.

2.2. Szakmai képzés vizsgái

2.2.1. Szakmai oktatás

A Szakmai oktatáshoz, illetve a Szakmai képzéshez tartozó vizsgát nézve a változás: a **Szakmai oktatásban** résztvevőknek ahhoz, hogy elkezdhessék a szakmai képzést, Ágazati alapvizsgát kell tenniük. Ezt az iskola szervezi és ők is bonyolítják le. A 2.2. ábra foglalja össze a szakmai oktatás felépítését. Az Ágazati alapvizsga részletes leírását tartalmazzák az ún. Képzési és Kimeneteli Követelmények (KKK).

Forrás: Saját készítés

2.2. ábra: Szakmai oktatás

Az Ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

Ágazati vizsgarészek:

- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga (portfólió, demonstráció)

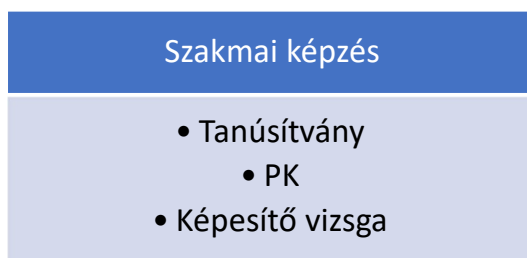
A KKK-képzési és kimeneti követelmények és a PTT- programtantervek (IKK, 2023), nagyon nagy segítséget jelentenek a saját szakmai programok kidolgozásában. Ezen kívül a Képzési és Kimeneteli Követelmények tartalmazzák a szakmai kompetenciákat is és a „TEA-tanulási eredmény alapú módszertan” (EPALÉ, 2020) nézőpontjait.

A KKK felépítése nagyon hasonlít elődjére, az OKJ-ban használt SZVK-ra. (IKK, KKK-letöltés,2023)

Ha az iskola alanyi jogon vizsgaközpont is akkor a Szakmai vizsgát náluk tehetjük le. Erre 2025.12.31.-ig lesz lehetőségük az iskoláknak, ezek után már nekik is független akkreditált vizsgaközpontokká kell válniuk.

2.2.2. Szakmai képzés

A **Szakmai képzés** annyiban egyszerűbb, hogy a felnőttképzőnél a képzés sikeres befejezése után a képző ad egy Tanúsítványt, ezzel lehet felkeresni a független akkreditált vizsgaközpontot és ott letenni a vizsgákat. (lásd 2.3. ábra) Ez lehet Képesítő bizonyítvány, vagy Szakmai bizonyítvány, attól függ, mik az előzetes tanulmányok. Azt gondolhatnánk, hogy ez is változás, mert saját magam fogok elmenni a vizsgaközpontba... Biztonsággal állíthatom azonban, hogy csekély azon felnőttképzők száma, akik hagyják, hogy a résztvevői szaladgáljanak a tanúsítványukkal, nagytöbbségük delegálja a vizsgázókat a vizsgaközpontokba. Nagyon általános, de igaz, hogy a hirdetésükben a képzéseiknél, az a szövegrész is szerepel, hogy "vizsga támogatással".

Forrás: Saját készítés

2.3. ábra: Szakmai képzés

Független akkreditált vizsgaközpont -ha jól tudom- a dolgozat írásának időpontjában (lásd 3.fejezet), Magyarországon 47 van, minket a Budapestiek érintenek (lásd 4.2 kép), de nem zárja ki semmi, hogy bárki akár a Nagykanizsai vagy a Szekszárdi vizsgaközpontba jelentkezzen vizsgára. A későbbiekben a törvényhozók szándékai szerint ugyanilyen szerepet fog betölteni az IKK is.

De nemléphetünk túl az ábrában szereplő PK kifejezésen. Ha ismét össze akarjuk hasonlítani, mint a szakmai oktatás részben, akkor ez a jelenleg hatályos KP. Ugye milyen érdekes, mintha a jogalkotók csak a betűk cserélgetésével játszadoznának. De

értelmezzük a betűk jelentését. A KP-Képzési Program az OKJ rendszerében alkalmazott felnőttképzési szakértő által hitelesített dokumentum volt, ami alapján a képzéseiket a felnőttképzők szervezték, illetve lebonyolították azokat. Vele szemben a jelenleg érvényben lévő, PK-Program Követelmény is lényegében ugyan ezen elv szerint, egy felnőttképzési szakértő által előminősített dokumentumot jelez. Ami alapján ugyan úgy, mint elődjénél a képzés szervezése és lebonyolítása szerveződik. A különbség a két dokumentum között, hogy utóbbi nem tartalmazza a vizsgára vonatkozó információkat.

Így mondhatjuk, hogy teljes lett a 2.3 ábra értelmezése.

2.3. Szakmai vizsgák tartalmi változása

Ami a vizsgák tartalmi változásait illeti, itt is meg kell említeni néhány sajátosságot. A szakmai vizsga:

- 3 részből áll: meghatározott írásbeli, számítógép alkalmazását igénylő interaktív (a továbbiakban: interaktív), gyakorlati, projekt vagy szóbeli jellegű vizsgatevékenységekből állhat.

- Vannak olyan részsakmák, ahol a vizsga csak projektfeladatból áll (pl.: Segédgondozó)

- Program Követelmények alapján képzett felnőttek Szakmai képzésénél: írásbeli és projektfeladat jelenik meg az új vizsgáztatási rendszerben (mint ahogyan azt az eddigi leírásból is érzékelhettük az "új rendszerben" az írásbeli lehet, hogy egy online teszt lesz, a gyakorlati vizsgarész pedig egy projekt bemutatása, amit szóban kísérvnk, vagyis kicsit olyan mintha szóbeliznénk) A projektfeladatról később említést teszek.

- A vizsgabizottság tagjai:
 - mérési feladatokat ellátó tag (ő végzi a vizsgázó tudásának felmérését) - ő a régi vizsgabizottsági tag;
 - értékelési feladatokat ellátó tag (ő minősíti a vizsgázó teljesítményét),
 - ellenőrzési feladatokat ellátó tag (vizsgafelügyelő-külsős felkérésre, ő felel a szakmai vizsga szabályszerűségéért) -ő a régi elnök; vizsgajelentési kötelezettsége van a vizsga befejezését követően;
 - a szakmai vizsga jegyzője

- a bizonyítványt aláírja: a vizsgaközpont vezetője helyen- a szakképző intézmény igazgatója;
- A vizsga részei:
 - interaktív vizsga- írásbeli vizsgát takar, ami lehet online, vagy írásbeli vizsga is előre meghatározott szempontrendszer szerint összeállított feladatsoron;
 - projektfeladat -ez két részből állhat: portfólió, demonstráció; a két feladat külön- külön is előfordul, de a portfólió feladat is állhat két-vagy több, egymással összefüggő részből; A portfóliónál gyakran előfordul, hogy a vizsgázó az előrehaladását dokumentálja, alátámasztva az adott szakmát érintő fontosabb dokumentációval. Ezt a dokumentumot a vizsga időpontja előtt, a program követelményben leírt határidőn belül, a vizsgaközpont, illetve a vizsgabizottság részére bocsátja. Majd a vizsga napján, elektronikusan bemutatja és szöveges formában megvédi azt a vizsgabizottság előtt.

Ne legyünk elkeseredve ezen új dolgok olvasása után, a képzők jó esetben tisztában vannak a vizsgán elvárt követelményekkel és igyekeznek mindent megtenni annak érdekében, hogy a vizsgázó tudja, mi a feladata a vizsgán - legalábbis ez az elvárás feléljük. Ezen változásokat pedig nézzük meg egy táblázatban is összerendezve a 2.4. ábrán.

	OKJ vizsga	Szakmai vizsga	Képesítő vizsga
<i>vizsgaszereplők</i>	elnök tag1 tag2 képző képviselője jegyző terem/folyosó felügyelő technikai feltételeket ellátó	felügyelő értékelési feladatokat ellátó tag mérési feladatokat ellátó tag jegyző terem/folyosó felügyelő technikai feltételeket ellátó	ellenőrzési feladatot ellátó értékelési feladatokat ellátó tag mérési feladatokat ellátó tag jegyző terem/folyosó felügyelő technikai feltételeket ellátó
<i>vizsga részek</i>	írásbeli gyakorlati szóbeli	írásbeli/ interaktív portfólió/demonstráció	írásbeli/ interaktív portfólió

Forrás: Saját készítés

2.4. ábra: Szakmai vizsgák változása

Az ábra értelmezését tekintve láthatjuk, hogy a vizsgarészeknél a projektmunkák, illetve a portfólió megjelenése egyszerűsítette, vagy mondhatjuk úgy is, hogy összevonta a gyakorlati, illetve szóbeli vizsgarészeket. A vizsgaszereplők nem változtak, csak a

hozzájuk köthető feladatok kiosztása lett másként szabályozva. Szeretném itt megjegyezni, hogy a régi OKJ-s rendszerben, a nagyobb felelősséggel járó feladatkör, nagyobb díjazással is járt, mert jelenleg a három ún. „főszereplő” ugyan azt a díjtételt kapja meg egy vizsgát követően.

3. FÜGGETLEN VIZSGAKÖZPONTOK

Nem maradhat említés nélkül a legújabbak egyik fontos területe, vagyis az új vizsgaközpontok.

Ezek az új vizsgaközpontok immár, mint Független Vizsgaközpontok szervezik az új szakmai, illetve képesítő vizsgákat, ami könnyítés mindenkinek, aki, mint vizsgázó jelenik meg ebben a rendszerben. Ezek a vizsgaközpontok megalakultak már földrajzilag is elkülönülve, így nagy a kínálat, amiből mindenki tud választani vizsgahelyszínt magának. Érdemes mindig körülnézni, hogy a lakóhely, vagy akár a munkahelyhez közeli vizsgaközpontot választjuk-e.

Ha nem is érdekes a területi elhelyezkedés, a vizsga díja biztosan mindenkit érdekel. A vizsga díja ugyanis szabadáras lett. Vannak speciális feltételek, mint például törvény szabályozza, hogy a szakmai oktatáshoz tartozó vizsga nem lehet 50.000, - Ft feletti, vagy a részszakmák esetében kötelező szakmai szorzókat használni, de ezek is lekövethetők, gyorsan és egyszerűen. Minden ajánlatot meg kell nézni és utána választani aszerint, ami megfelelő, legyen szó a díjazásról vagy éppen a helyszínről.

A független vizsgaközpontok elérhetőségeit folyamatos frissítéssel teszi közzé felügyeleti szervük a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (lásd- 3.1 kép)és az Innovatív Képzéstámogató Központ, rövidített nevükön a NAH (Nemzeti Akkreditáló Hatóság) és az IKK (Innovatív Képzéstámogató Központ). Érdemes lehet még a saját térségünkben lévő szakképzési centrumok honlapján is nézelődni, mert általánosságban elmondható, hogy a szakképzési centrumoknak is létre kellett hozniuk független vizsgaközpontjaikat.

Forrás: <https://www.nah.gov.hu/hu/>

3.1. kép: NAH logo

A Nemzeti Akkreditáló Hatóság -által akkreditált független vizsgaközpontok tanúsítási rendszerkövetelmény szerint dolgoznak, amit honlapukon közzé tesznek. Vagyis, ha találtunk egy vizsgaközpontot az Interneten, aminek a honlapján nem szerepel a NAH tanúsítási nyilvántartási száma, az az intézmény nem szervezhet szakmai vizsgákat.

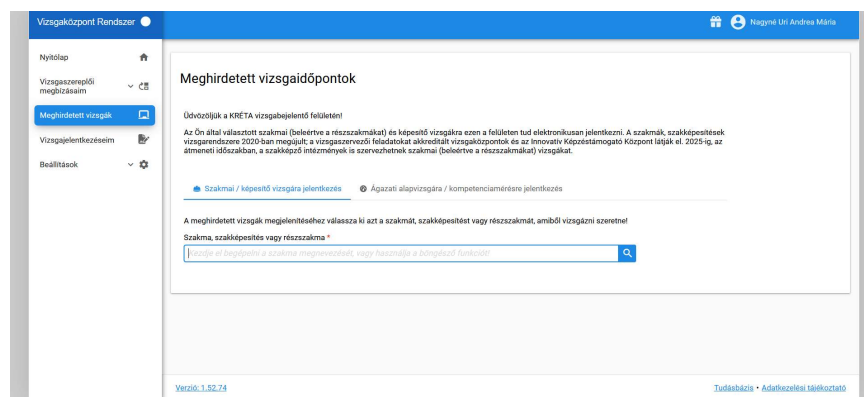
Ezen tanúsítvány tartalmazza az:

- akkreditált szervezet nevét és címét,
- az akkreditálási követelményt, vagyis: a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/202. (II.7.) Korm. rendelet vonatkozó követelményeit,
- az akkreditálási kategóriát: személytanúsító szervezet, vizsgaközpont,
- az akkreditált státusz érvényességét: kezdetének/ lejáratának napját
- az akkreditált területeket, személyek tanítását, (tanúsítási kategória megnevezése, tanúsítás alapja)

A vizsgaközpontok oldalait felkeresve, nincs egységes arculat, minden vizsgaközpont a saját szakképzési centrumához, vagy a vállalatához köthető design-t használja. A dokumentum honlapra való feltöltése sem egységes, megtalálható például:

- kezdőlap: az általános adatokkal, hírekkel
- dokumentumok: akkreditálási okirat, jogszabályok, minőségpolitika, működési politika, pártatlansági nyilatkozat, részletező okirat, szabályzatok
- munkatársak
- pályázati felhívás: jegyzőknek, szakértőknek, vizsgahelyszíneknek, vizsgáztatóknak
- jelentkezőknek: felmentési kérelem, jelentkezéslap képesítő vizsgára, meghatalmazás, méltányossági kérelem, tájékoztató,
- tanúsítási rendszerkövetelményről szóló menüsorok és különböző dokumentumok.

A vizsgaközpontok honlapjukon közzéteszik a jelentkezéshez a vizsgaszoftverhez vezető linket is, melyen egyénileg is tudnak jelentkezni a leendő vizsgázók. Ennek megjelenési formája látható a 3.2. képen

Forrás: <https://vizsgakozpont.e-kreta.hu/vizsgajelentkezes/meghirdetett-vizsgak>

3.2. kép: Vizsgaszoftver – meghirdetett vizsgák/ vizsgaidőpontok

A fenti képen látható a vizsgajelentkezési felület, ezen a linken elindulva és a keresőbe begépelve a keresett vizsga megnevezését, a rendszer felajánlja az összes meghirdetett időpontot és az összes ezekhez az időpontokhoz kapcsolódó vizsgaközpontot. Itt eldöntheti a vizsgaára jelentkező, hogy melyik vizsgaközpont, melyik időpontját választja. Itt láthatja tájékoztató jelleggel:

- a vizsga helyszínét, ami egy város név, és ha fővárosi a vizsga az irányítószámot is
- a jelentkezési határidőt

A gondolat, miszerint a vizsgázók egyénileg fognak jelentkezni a mai tapasztalatok szerint csak abban az esetben történik meg, ha valamilyen személyes ok miatt a végzett résztvevő leszakad a csoportjától.

4. VIZSGA TAPASZTALATOK

Arra voltam kíváncsi a vizsgáztatásban résztvevő szakértők, illetve régi megnevezésük szerint a vizsgabizottsági tagok, hogyan élték meg a változást. Erre készült el a mellékletben található és elektronikusan kitölthető kérdőív. (3.Melléklet: Kérdőív). A képen a közösségi oldalakon megosztott plakátot láthatjuk.

Forrás: Saját készítés

4.1. kép: Kérdőív plakátja

A kitöltők kevés száma miatt interjúkat szerveztem azokon a rendezvényeken, amelyek a dolgozatom írása alatt megrendezésre kerültek, illetve a szakmai-, és képesítő vizsgákon beosztott vizsgabizottsági tagokat is meginterjúvoltam, így növelve a válaszadók számát. Ezen eredményeket vizsgáltam meg.

Másik részemről fontos kör a megkérdezettek közül a vizsgaközpont vezetők. A vezetők tapasztalataira is kíváncsi voltam, mert úgy gondoltam, hogy mindkét oldalt meg kell ahhoz vizsgálni, hogy valódi eredményeket tudjunk prezentálni.

A harmadik kör pedig a vizsgálatban a vizsgaközpontok által a vizsgatevékenység után kitöltött elégedettségi kérdőívek összehasonlítása volt. Amihez a vizsgaközpontok minőségirányítási vezetőinek a munkáját vettem igénybe.

4.1. Szakértői felmérés

A szakértőket a kérdőív megosztásával értem el a közösségi oldalakon, illetve személyes üzenetként átküldve a kérdőív kitöltésére szánt levéllel. A személyesen átadott kérdőíveket is beszámítottam az eredmények vizsgálatakor. A kérdőív kitöltését a megosztás napjában és az azt követő egy hétben töltötték ki a legtöbben. A linkre kattintás volt a jellemző választott forma (azt gondoltam, hogy az általam a plakáton alkalmazott innovatív technika -QR kód beolvasása- több kitöltést eredményez), a kód leolvasást csak egy ember választotta (4.1.kép).

A kitöltésre szánt időt is megvizsgáltam, mert azt gondoltam, hogy ez is jelenthet majd valamit. Így a kérdőívre ráfordított idő a következőképpen alakult: 73 % -ban 2-5 perc közé esett, 10% az 1-2 perc és 17% az 5-10 perc eredményt hozta. A személyesen kitöltött kérdőívek kitöltői között, -mivel személyesen jelen voltam mindegyiknél- a kitöltésre szánt idő 20-30 perc volt. Ezt nem számítottam bele a százalékos arányba. De az eredmények összesítésekor figyelembe vettem. A személyes kitöltők mellett szóló plusz az volt, hogy közben ők is elmondták véleményüket a változásokról és a jelenleg érvényben lévő törvényességről. De lássuk az eredményeket.

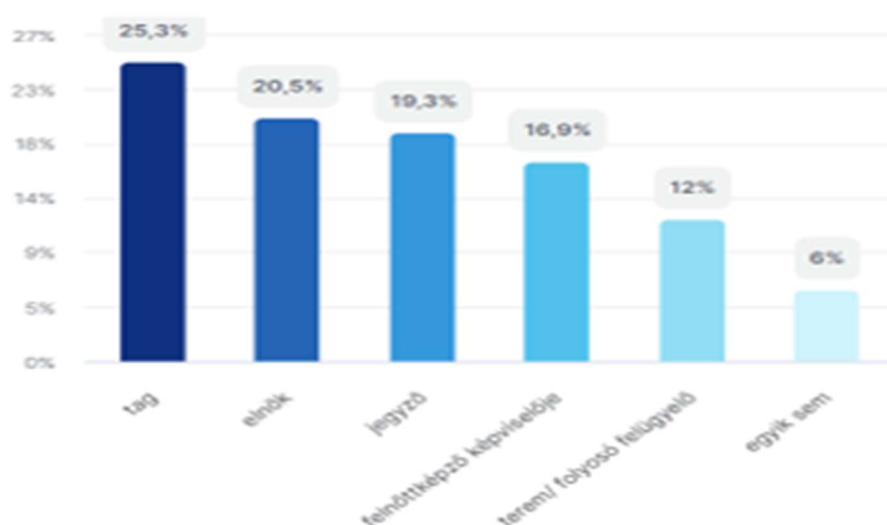
A kérdésekre adott válaszok eredményei arányosítva pedig a következők voltak:

1. kérdésnél 78,5% mondta azt, hogy érintette a felnőttképzési tv. módosítása
2. kérdésnél 89,5% mondta azt, hogy érintette a szakképzési tv. módosítása
3. kérdésnél 73,7% mondta, hogy a várható szakképzési tv. módosítása érinteni fogja
4. kérdésnél 55,3% töltött be tag szerepet az OKJ-s vizsgákon

A következő ábrák ezeket az adatokat mutatják, részeredményekben is.

A 4.1. ábráról leolvasható, hogy milyen feladatköröket láttak el a vizsgákon a válaszadók. Arányaiban a tag 25,3%, illetve hasonló arányban van az elnök, jegyző (20,5 %, 19,3%), de a képviselő és terem/folyosó felügyelő is előfordul (16,9%, 12%). A 6%-ot jelölő -egyik sem értékét nem igazán tudtam mire vélni, de aztán fényderült a titokra.

4. Az OKJ-s vizsgákon vizsgabizottsági tagként a következő feladatokat láttam el (egyszerre több is jelölhető):

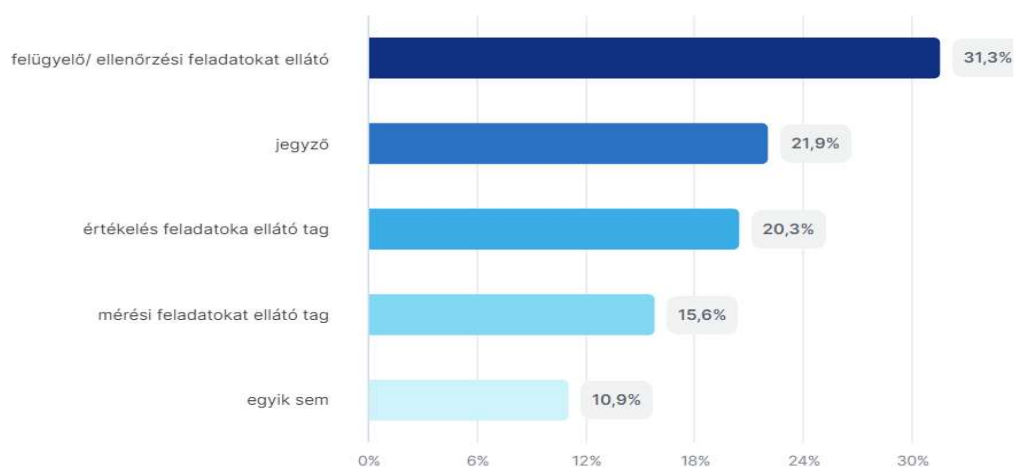
Forrás: Saját készítés

4.1. ábra: Szakértői felmérés-OKJ-s feladatok

A 4.1.ábrán látható 6 % ténylegesen nem vett részt az OKJ-s vizsgákon, mert csak az új rendszerben dolgoztak a szakmai vizsgákon.

Az 5. kérdésnél miszerint jelenleg töltene-e be szerepet a szakmai vizsgákon 31,3% adta azt a választ, hogy ellenőrzési/felügyelői szerepet lát el, a többi vizsgáztatói szerepben is szép számmal jeleskedtek a válaszadók. Nagy örömmre szolgált, hogy jegyzők is voltak a kitöltők között, ahogy az a 4.2 ábrán látható 21,9 %-ban.

5. A szakmai és képesítő vizsgákon tölt-e be jelenleg bármilyen szerepet? (több is jelölhető)ét...

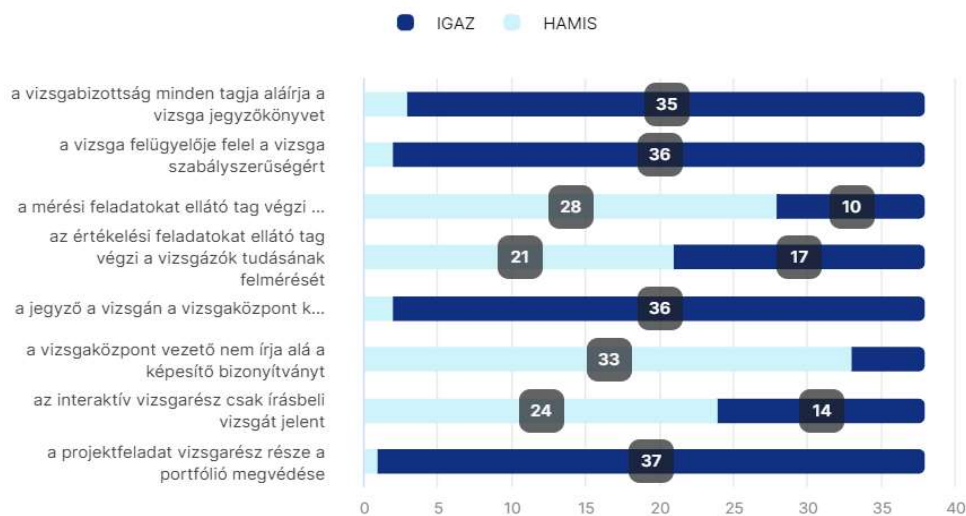

Forrás: Saját készítés

4.2. ábra Szakértői felmérés-Szakmai vizsgán betöltött feladatok

Az azonban elkeserített, hogy a kitöltők közül még mindig van olyan, aki nincs tisztában a szakmai vizsgán betöltött szerepekkel. Ezt láthatjuk a 6. kérdésekre adott válaszoknál. Ez egy kicsit elszomorított, mert ez volt az a kérdés, aminél egyértelműen igen, vagy nem, vagyis igaz vagy hamis válaszokat kellett volna, hogy kapjak. Ennek hátterében az lehet, hogy a jelenlegi szakértők, jórészt az úgynevezett régi rendszerből jöttek, vagy maradtak meg a vizsgáztatói szerepekben. Nem követték a változással járó tudnivalókat, csak a jelentkezés menetét vitték végig. Ami azért is furcsa, mert a vizsgaközpontok a jelentkező szakértőknek- és külön a jegyzőknek is-, felkészítő anyagokkal és felkészítést segítő videókkal segítették a számonkéréseket. Ugyanis az újonnan jelentkező szakértőknek házi vizsgát szükséges tenni a vizsgaközpontnál ahová a jelentkezését benyújtja.

6. Jelölje meg az igaz/hamis állításokat!

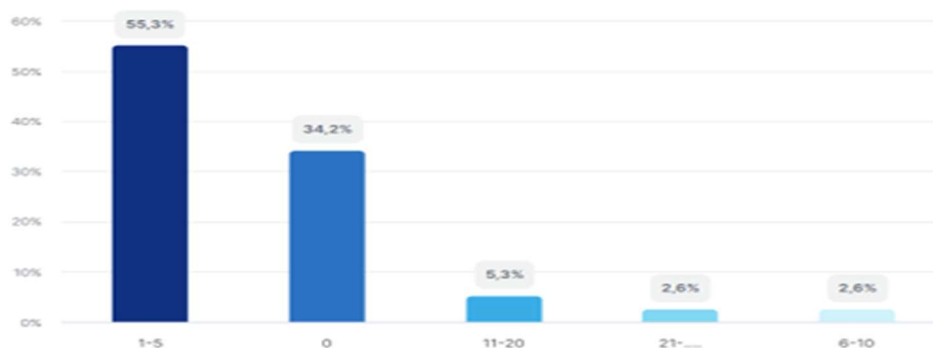

Forrás: Saját készítés

4.3. ábra-Szakértői felmérés-Feladatok ismerete

Az 7. kérdésnél ugyanakkor, miszerint mennyi azon vizsgaközpontok száma, ahol regisztrálva vannak a szakértők 55,3% mondta azt, hogy 1-5 ezen intézmények száma. Ez az adat vélhetően elég csekély, mert minél több vizsgaközpontba regisztrálnak a szakértők annál nagyobb a lehetőség arra, hogy több vizsgára is kijelöljék őket. Már nem a Kamarai ügyintéző az egyetlen, aki vizsgára jelölheti a szakértőket. Ezért személyes tapasztalatom az, hogy ténylegesen több vizsgaközpontnál kell jelentkezni ahhoz, hogy hatékonyan tudjunk munkát végezni.

7.hány akkreditált független vizsgaközpontban regisztrált, mint szakértő?

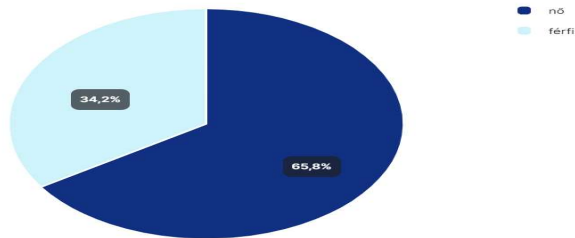
Forrás: Saját készítés

4.4. ábra-Szakértői felmérés-Szakértők regisztrációja

Kiegészítve az előző gondolatot, az is elmondható, hogy a vizsgáztatók, vagyis a szakértők még mindig a képzőkhöz kötődnek. Kimerem mondani, hogy akiket a képzők szeretnek vizsgára hívni azokat most is ajánlani fogják a vizsgaközpontoknak. Itt megmaradt az úgy mond régi rendszer, a vizsgaközpontok, pedig szívesen regisztrálják az új szakértőket az adatbázisokba.

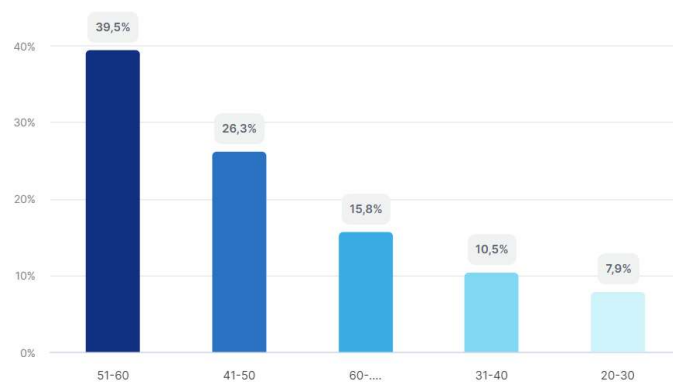
A 8-as kérdésnél a válaszadók 65,8% nő volt életkorukat tekintve pedig az 51-60 éves korosztályhoz tartozott 39,5%-uk.

8. Ön....

4.5. ábra-Szakértői felmérés-Nemi eloszlás

9. Az Ön életkora....

4.6. ábra-Szakértői felmérés-Életkori eloszlás

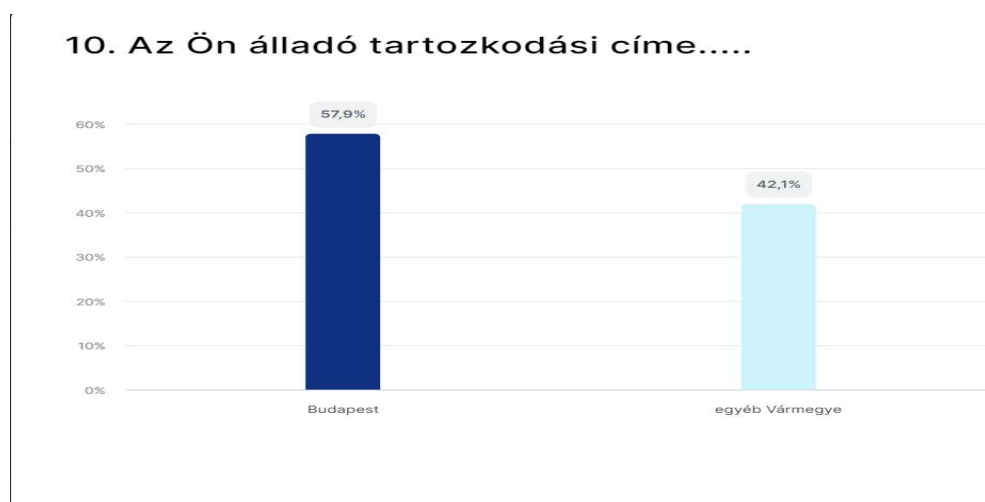
Forrás: Saját készítés

Ezek az adatok azért fontosak, mert a szakértők körében az új szakmai vizsgák megjelenése ezek szerint a számok szerint, a nők többségre lépését eredményezte. A 4.5. ábrán látható nemi elosztás esetében, ha ugyan ezt vizsgáltuk volna az OKJ-s vizsgáztatások idején, biztosan állíthatom, hogy fordított lenne a sorrend.

A 4.6-ábrán látható életkori eloszlás természetesen folyamatosan változik. De itt is javulást véltem felfedezni. A válaszadók közül a 10,5 %-os 31-40-es korosztály, illetve a 7,9 %-os 20-30 közötti korosztály nagyon nagy létszámot jelent a vizsgákon

való részvételnél. Mint ahogy az életkori eloszlásnál itt is azt gondolom, hogy az eddigi vizsgákon az idősebb éveiben járó vizsgabizottság volt a jellemző. Ami természetesen érthető is, mert ez az a korosztály, aki a szakmákat érdemben tudta képviselni, eddig. Ma már elmondható, hogy hamarabb válnak tudatos szakmai életút képpel rendelkező szakemberekké akár a nők is.

A 10-es kérdésre kapott válaszok alapján a válaszadók 57,9%-a a Fővárosban, míg 42,1% valamelyik Vármegyében lakik. Ez a jelenlegi vizsgaközpontoknál nem lényeges szempont. Itt csak a szakértőknek adott útiköltség elszámolásánál lesz lényeges, hogy melyik szakértő honnan érkezik a vizsgára. Gondolok itt arra, hogy egy Győri vizsgaközpont is szervezhet Budapesten vizsgát, és ugyan ez fordítva is igaz lehet. Csak az a lényeg, együtt dolgoznak-e valamelyik felnőttképzővel, vagy hagyják, hogy a vizsgázók egyénileg jelentkezzenek fel a vizsgákra.

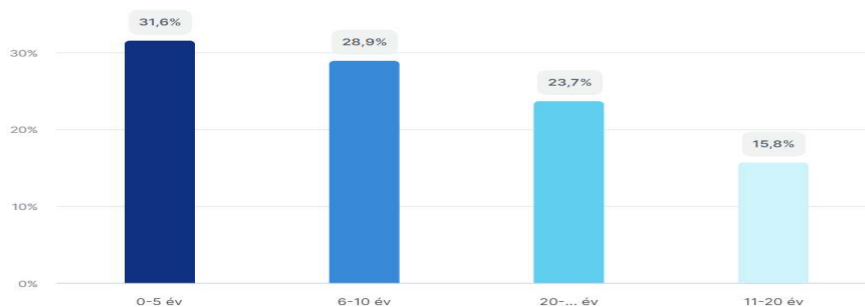

Forrás: Saját készítés

4.7.ábra-Szakértői felmérés-Lakhely

A 11-es kérdésnél a válaszadók, a vizsgáztatásban eltöltött évek számánál 31,6% 0-5 év közötti jelölés volt a legtöbb. Ennél az eredménynél visszautalnék a 9-es és a 8-as kérdésekre. Miszerint a válaszadók melyik nemhez és melyik életkorhoz tartoznak. Vagyis, ha mindhárom mérésnél a legmagasabb eredményeket vizsgáljuk: a 65,8 % női vizsgáztatásban résztvevő, aki 39,5 %-ban az 51-60-as korosztályhoz tartozik, az 31,6%-ban maximum 5 éve vesz részt a vizsgáztatásban.

11. Az Ön vizsgáztatásban eltöltött éveinek száma....

Forrás: Saját készítés

4.8. ábra-Szakértői felmérés-Gyakorlati idő

Az eredmények összesítésekor azt kellett megállapítanom, hogy a 2020-as törvényváltozás többségében – átlagosan 80%-át- érintette a válaszadókat és a 2023-as törvényváltozás is érinteni fogja őket. A kérdőívet sikerült annak a rétegnek kitöltenie, akinek szólt, vagyis sikeresnek mondhatom a célközönség elérését. Sajnálatos, hogy nem sikerült több kitöltést realizálni, de úgy gondolom, hogy ehhez napi megosztással kellett volna működtetni a kérdőív kiküldését.

A kitöltők részéről viszont elkeserítő adatként könyvelem el, hogy még mindig nem tudják, hogy az új szakmai vizsgákon kinek-kinek mi a szerepe. Ez azért is rossz hír, mint ahogyan azt már előzőleg említettem, mert a szakértők regisztrációjakor a vizsgaközpontok felkészítik a jelentkező szakembereket a feladatok ellátására és úgynevezett belső vizsgát is tesznek a tananyag elsajátításának végén. A felkészítő anyagot nagy általánosságban előre megkapják és az induló vizsgaközpontok az elején még -igaz, hogy online- de jelenléti felkészítőket tartottak. Ezután kapták meg a szakértők a kitöltendő tesztek, ahol szerepeltek a betölteni kívánt szerepekhez tartozó feladatokat mérő kérdések is.

Személyes tapasztalatom is az, hogy még mindig vannak olyan szakértő kollégák, akik, még csak most kerültek be a szakmai vizsgák rendszerébe, mert eddig nem kaptak felkérést, vagy eddig még nem regisztráltak, ezeknél az új független vizsgaközpontoknál. A régi rendszer szerint alkalmasak a vizsgáztatásra, de az aktualizáció mintha valahogy elmaradt volna. Igen, igaz, hogy elolvasták, amit kellett, vagyis követték a törvényi módosításokat, és egymás közt meg is beszéltek, hogy mi is lett a feladat, de mikor élesben ott állnak egy vizsgán, még mindig úgy viselkednek,

mint a komplex vizsgák alatt. Vagyis az elnöki szerepet betöltők, akik jelenleg ellenőrzési, vagy netán felügyelői elnevezéssel látnak el feladatokat, úgy gondolják, hogy nekik az a dolguk, hogy a vizsgázókat kikérdezzék, értékeljék. Holott nekik az a dolguk, hogy a vizsga jogszerűségét biztosítsák és ellenőrizzék, azonosítsák a vizsgázókat igazolványuk alapján. Anélkül, hogy elmarasztalni szándékoznék bárkit is, ugyanakkor az is látható, hogy van, aki tudja mi a dolga, sőt személyes tapasztalatom az, hogy szerencsére több ilyenrel találkozhatunk. Ezt alá is támasztja a kérdőív kitöltők által adott válaszok aránya.

Ugyanígy igaz ez a mérési és értékelési feladatokat ellátó tagokra is. Eltérések itt is vannak személyes tapasztalatim szerint is, a vizsgázó teljesítésének értékelése például nem jelenti mindenkinek ugyanazt. A vizsgajegyzőkönyvekben szereplő leírások is segítséget jelenthetnek, mert szerepelhetnek benne olyan idézetek, mint, hogy a mérési feladatot ellátó tagtól a vizsgázó értékelését átveszi és felülvizsgálja azt, majd egyetértése esetén aláírásával hitelesíti a vizsgaeredményét.

A személyesen kitöltők közül, mindenki megfelelően töltötte ki a feladatokról szóló részt. Gondolom, ez annak is köszönhető, hogy a kitöltés állapotában is valamelyik szerepkört töltötték be éppen. Már az induláskor, az első körben is részt vettek, így nekik nem okozott gondot, hogy kinek milyen feladatkörben kell a napi feladatát teljesítenie.

A jegyzők általában követik a dokumentumkezelés változásait és a vizsgaszoftver éppen aktuális változatát is remekül kezelik. A dokumentáció nem sokban változott, csak aktualizálva lett az érvényben lévő törvényhez és az alakuló vizsgaközpontok igényeihez mérten.

4.2. Vizsgaközpontvezetők - felmérés

Tájékoztató jelleggel elkészítettem, a Budapesten (4.2. kép) és a Vármegyékben (4.3.kép) található vizsgaközpontok térképes mutatóját. A térképeken a jelölések szabadkézzel készültek, így az esetleges kisebb földrajzi eltérésekért elnézést kérek.

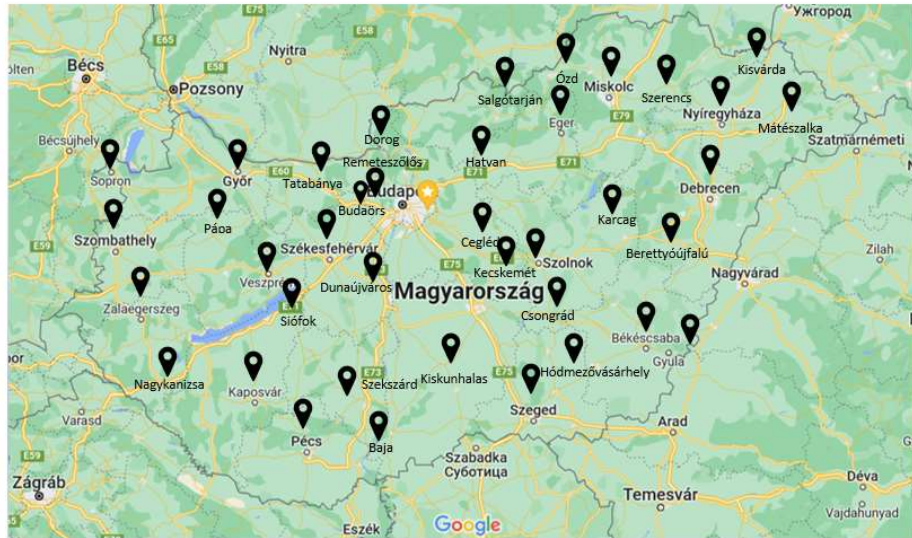

Forrás: térkép kép-Google (letöltés ideje: 2023.05.23.) jelölés saját munka

4.2.kép- Budapesti vizsgaközpontok

Nem az volt a célom, hogy pontos helymeghatározásra legyenek jók, csak azt szerettem volna szemléltetni, milyen eloszlásban találhatóak ma Magyarországon az akkreditált vizsgaközpontok. A Budapest-i és a Vármegye-i jelöléseket, a 2023. májusi NAH oldalán található adatok alapján végeztem. A jelölésből hiányzik pár vizsgaközpont, azon okból kifolyólag, hogy a sorszámok mögött nem volt jelölt vizsgaközpont. A vizsgaközpontok adatairól készült táblázatot a 4.melléklet tartalmazza.

Másik okom a két térkép létrehozására az volt, hogy még nem találkoztam hasonló összesítéssel.

Forrás: térkép kép-Google (letöltés ideje: 2023.05.23.) jelölés saját munka;

4.3.kép- Vármegyei vizsgaközpontok

A független vizsgaközpontok vezetőivel interjúkat készítettem. Az interjúkhoz előre elkészített kérdéssor tartozott, amit egy rövid bevezető videóval együtt osztottam meg a meghívóban. Az interjúkra meghívót küldtem a nyilvánosan elérhető és általam ismert e-mail címükre, a szöveg pedig a következő volt (lásd 4.4. kép):

Köszöntöm Önt, mint az Ön által vezetett vizsgaközpont egyik szakértőjét!

Nagyné Uri Andrea vagyok az Óbudai Egyetem hallgatója, kutatásom témája a „Szakmai vizsgák változása”, melyhez ezúton kérem segítségét.

A kutatás a vizsgaközpontokkal is külön részben foglalkozik, így Ön az, aki érdemi válaszokat tud adni a kérdésekre. Az interjú kérdéseit kimondottan a vizsgaközpont vezetőinek állítottam össze. Az interjú során, kérdéssor alapján haladunk majd, de inkább a kötetlen beszélgetést részesítem előnyben, arra vagyok kíváncsi, hogy milyen jó, illetve rossz tapasztalatai vannak.

Köszönöm, hogy segíti munkámat „A szakmai vizsgák változása” című kutatásomban.

Az interjúra online kerülne sor, előre láthatólag 1 órát venne igénybe, ezért kérem válasszon az alábbi időpontok közül:

2023.05.12.	foglalt	foglalt	foglalt	foglalt
2023.05.19.	10.00-	13.00-	15.00-	foglalt
2023.05.22.	foglalt	foglalt	foglalt	foglalt

További sikerekben gazdag vizsgaidőszakot!

Az interjúhoz készített videót itt tekintheti meg.

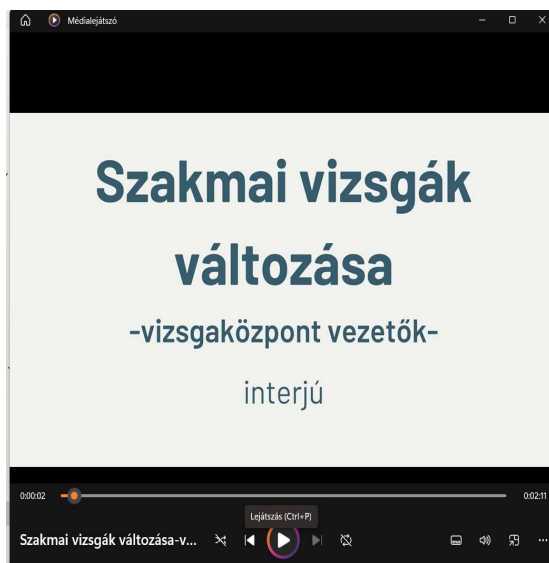
[Tájékoztató videó vizsgaközpont vezetőiknek](#)

Forrás: Saját készítés

4.4. kép-Felkérés interjúra-e-mail

A vezetők ezen e-mailben láthatták a számukra felajánlott interjú időpontokat és válaszlevelükben, konkrétan a nekik megfelelő időponttal együtt jelentkeztek.

Több vizsgaközpontvezetővel sikerült beszélgetnem, így mondhatom, hogy meg tudtam alkotni a vizsgaközpontvezetők által megfogalmazott kérdéseket, illetve kéréseket, tapasztalatokat, de előbb lássuk az előre megfogalmazott kérdéseket (lásd 4.12.ábra):

Forrás: saját készítésű videó; link: <https://youtu.be/jLXQH1ZXIdg> (videó képi megjelenítése a 8.6.mellékletben)

4.5.kép- Vizsgaközpont vezetőknek bemutató videó

A kérdések pedig, amivel előre készültem:

- KEOR-ok száma
- Szakértők száma
- Milyen tapasztalatai vannak a vizsgaközpont akkreditációjával kapcsolatban
- Mennyire gondolja úgy, hogy sok időbe és munkába telt a dokumentáció előkészítése
- Jó ötletnek tartotta, hogy a vizsgaközpontok együttműködtek az indulási időszakban
- Ön szerint ez az együttműködés jelenleg is működik
- Mit gondol, jó, ha vezetőmunkatársai a szakképzés, vagy a felnőttképzés területéről jöttek/jönnek
- A szakmai vizsgákkal kapcsolatban jó ötletnek tartja a witness vizsgát

- A szakmai vizsgákkal kapcsolatban együtt tudnak működni az iskolákkal
- A képesítő vizsgákkal kapcsolatban együtt tudnak működni a felnőttképző cégekkel
- Mennyire jellemző az egyéni jelentkezés a vizsgákra
- Mikortól jelentkezett ez az egyéni jelentkezés típusa
- Ön szerint a szakértők tudják az új feladatokban betöltött szerepükhöz tartozó feladatokat
- Volt olyan terület, ahová nehezen tudott szakértőt regisztrálni
- A szakértők tekintetében van együttműködési hajlandóság a vizsgaközpontok között
- Ön szerint jó lenne egy egységes szakértői adatbázis létrehozása
- Ön szerint kezelhető a vizsgadokumentáció
- A kezdeti dokumentáció csomag óta volt-e a dokumentációjában változás/ ha igen melyikben/miért volt erre szükség
- Önnek és munkatársainak nehézséget okoz a vizsgaszoftver kezelése
- Szakértők tekintetében, van olyan, ami nehézséget okoz a vizsgaszoftver kezelésekor
- Hány vizsgája volt/ hány bizonyítványt adott ki
- Milyen eredményei vannak az elégedettség méréseknek
- Kérem, mondja el saját jó és rossz tapasztalatait, amit megkíván osztani

Az összesítés az interjúk alapján elkészült, így a következőkben lássuk milyen véleménnyel vannak a vizsgaközpontvezetők a független akkreditált vizsgaközpontok működésével kapcsolatban.

4.3. Interjúk összesítése

Általánosságban elmondható, hogy a megkérdezettek 100 %-a egyetértett abban, hogy az akkreditáció előkészítése mindenkinek azért jelentett kisebb nehézséget, mert egy mindannyiuk által ismeretlen területről volt szó.

Az ISO szabvány ismerete még élénken élt azokban, akik régen a felnőttképzés területén dolgoztak és átérték a törvényváltozások ezen szakaszát is, mikor akkreditáltatni kellett a felnőttképzőket is.

Viszont előfordult olyan alakuló vizsgaközpont is, akiknél a vezetőségben csak a vizsgaközpont vezetője jött felnőttképzési, vagy szakképzési háttérrel így okozva nehézséget a dokumentumok értelmezésében.

Az indulásuk óta a KEOR- ok -képzési területek egységes osztályozási területe (KSH.hu-osztályozások) - bővítésen estek már túl, vagy épp tervezik bővítésüket. Ami azt jelenti, hogy a nagyon változatos 10-30 KEOR- ral indult vizsgaközpontok újabb ágazatokkal kívánják bővíteni kínálatukat. Teszik ezt azért, mert a területükön lévő felnőttképzők más ágazatokban is indítanak képzéseket, így bővítve palettájukat. A másik indok a bővítésre, ugyancsak a piaci igények lefedése miatt, az új szakmák megjelenése KEOR-on belül. Ezeket a változásokat kötelező követniük a vizsgaközpontoknak, hogy státuszuk érvényes maradjon.

Az akkreditáltatni kívánt KEOR-ok tekintetében az induláskor kinek-kinek más gond adódott. Voltak olyan vizsgaközpontok, akik a helyi, a szakképzési centrumhoz tartozó iskolákat, az azokban duális partnerként résztvevő partnercégeket és a helyi kis-, illetve nagyvállalatokat keresték meg a személyi és tárgyi feltételek biztosítására.

Általánosságban megjelenő problémaként már itt megjelent az ún. „papírozás” nehézsége, vagyis a dokumentáció kérdése. A vizsgahelyszínek, tárgyi eszköz rendelkezésre állásáról van szó. Sok esetben fordult elő, hogy a vizsgaközpont, szakképzési centrum által irányított iskoláiban, nem volt megfelelő a tárgyi eszközök rendelkezésre állása. Így az akkreditálási folyamattal egyidőben, az iskolák eszközeinek a bővítése lett az elsődleges feladata a szakképzési centrumoknak.

Más a helyzet a duális partnerként bevont cégeknél, mert ők nem is regisztrálhatnak a rendszerben, mint képzőhely, ha nem rendelkeznek az előírt tárgyi feltételekkel. Így a felnőttképzőkkel kapcsolatban álló partnercégek bevonása, mint leendő vizsgahelyszín nagymértékben segíti, illetve segítette az alakuló vizsgaközpontokat.

Változásként az akkreditálás után már bővíteni is kényszerültek az úgynevezett duális partneri és szakértői hálózatot, mert a más földrajzi területről bejelentkező vizsgázók, illetve felnőttképzők, más földrajzi területi elosztáson tartózkodó szakértőket kívántak bevonni a szakértői névjegyzékbe. A szakértők bevonása sem mindig ment zökkenőmentesen, mert a rendszerkövetelmények (lásd 4.13.ábra) szerint összeállított szakmák, nem mindig jelentenek szakmaazonosságot.

Példának okáért a 1088-as KEOR számú: „Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával” megnevezésű képzési terület alá sorolt alábbi szakmák és szakképesítések találhatóak meg egy KEOR-on belül (lásd. 4.6.kép):

- Ingatlankezelő
- Kutyakozmetikus
- Ipari alpinista
- Uszodamester
- Nyíltvízi vízimentő
- Lovastúra-vezető
- Fürdőüzemi gépész

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 14. §-a szerinti akkreditált vizsgaközpont vonatkozásában tanúsítási rendszerkövetelmény a 1088 KEOR-számú Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány műsúlyával megnevezésű képzési területre
A vizsgáztatás érvényességi köre: A 1088 KEOR-számú Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány műsúlyával megnevezésű képzési terület alá sorolt alábbi szakmák és szakképesítések: Ingatlankezelő, Kutyakozmetikus, Ipari alpinista, Uszodamester, Nyíltvízi vízimentő, Lovastúra-vezető, Fürdőüzemi gépész
Munka és feladatairás A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben (Szkt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendeletben (Szkr.), a vonatkozó Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) és Programkövetelményekben (PK) rögzítetteknek megfelelő objektív, megbízható tudásmérés, értékelés. Követelmény, hogy a vizsgaközpont igazolja, hogy a vizsgázó kompetenciáját a jogi szabályozásnak megfelelően, a vonatkozó KKK-kal és PK-kal összhangban megbízhatóan, objektíven méri, értékeli. Követelmény, hogy a vizsgaközpont mutassa be, hogyan biztosítja az esélyegyenlőséget a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő jelentkező, sajátos nevelési igényű jelentkező, fogyatékkal élő jelentkező esetén is.
Szükséges szakképzettség Szakmai vizsgára való jelentkezésre jogosult az a személy, aki a szakmai vizsgára bocsátás feltételeként előírt valamennyi képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítését szakképző intézmény által kiállított bizonyítvánnyal igazolja, illetve részsakma megszerzésére irányuló, felnőttképzésben lebonyolított képzést követően a szakmai képzés követelményeinek igazolásáról szóló, a képző intézmény által kiállított – a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fkr.) szerinti – tanúsítvánnyal rendelkezik. Képesítő vizsgára való jelentkezésre jogosult az a személy, aki a szakmai képzés követelményeinek igazolásáról szóló, a képző intézmény által kiállított – Fkr. szerinti – tanúsítvánnyal rendelkezik, illetve teljesítette az egyéb szakképesítés-specifikus követelményeket. A vizsgaközpont mutassa be az e feltételek meglétének ellenőrzését a vizsgáztatási rendszerében.
Képességek Nincs a vizsgáztatási folyamatban az ide tartozó KKK-ban és PK-ban előírtakon túlmenő követelményektől eltérés.
Szükséges előfeltételek Vizsgaközpont az Szkt. és az Szkr. előírásai alapján a vonatkozó KKK/PK-ban rögzített tárgyi és személyi feltételeket az általa szervezett vizsgákon biztosítja. Vizsgaközpont mutassa be, hogyan gondoskodik a tárgyi, személyi feltételek folyamatos és rendszerintű biztosításáról. Különleges előfeltételek: Minimum 8 m mászómagassággal rendelkező időjárástól független helyszín. Az említett magasságban minimum 6 m vízszintesen rögzített gerenda legyen kialakítva. Legyen minimum 8 m magas rácsos acélszerkezet, merevsínes lezuhanásgátló rendszerrel szerelve. Ferde tető csatornával kialakítva. Minimum 4 m hosszú korláttal szerelt balkon 6 m magasságban. A szabad térben minimum 6 db ereszkedő és biztosítási pont legyen kialakítva.
Magatartási szabályzat Vizsgaközpont igazolja, hogy a vizsgáztatási folyamatra vonatkozóan a magatartási szabályokat belső szabályzataiban előírta.
Tanúsítási rendszer követelményei a vizsgáztatási folyamatra
A vizsgáztatás kritériumai Követelmény, hogy a vizsgaközpont igazolja, hogy a MSZ EN ISO/IEC 17024:2013 szabványban és a rendszerkövetelményben meghatározott követelményeknek megfelel.
A vizsga értékelési módszerei Az Szkt. és az Szkr. előírásainak megfelelően az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító KKK-k, PK-k kidolgozottak, jóváhagyottak, közzétettek.

Forrás: Tanúsítási rendszerkövetelmények: <https://akkreditaltvizsgaztatas.ikk.hu/tanusitasi-rendszerkovetelmenyek> (letöltés ideje: 2023.06.26.)

4.6.kép- 1088 rendszerkövetelmény részlet

Itt kapott szerepet a felnőttképzők és a vizsgaközpontok együttműködése. A nagymúltú felnőttképzők ugyanis biztosan rendelkeztek olyan szakértő kollégákkal, akik ezekben a szakmákban jeleskedtek, mint szakértők. Így aztán az együttműködés, legalább ebben a formában beteljesedhetett.

Az induláskor a vizsgaközpontok egy központi segítséget kaptak, ahol az egységes fázisban lévőket csoportokba rendezve, egymást segítve tudtak felkészülni az akkreditációra. Minden megkérdezett vezető sajnálta, hogy ez a kezdeti együttműködés az akkreditáció végeztével megszűnt és csak egy-egy vezető tartja a kapcsolatot a többi vezetővel, ami legjellemzőbben a segítségkérésen alapul jelenleg. Pedig ugyanolyan nagy segítség lenne, ha a meglévő partner cégeket más vizsgaközpont is használhatná, illetve a szakértők tekintetében is jó volna az együttműködés.

Ugyanezen elv szerint került fel témaként a központi feladatbank mint lehetséges forrás használata a vizsgaközpontok között. De ez a kezdeményezés sem látott még napvilágot a mai napig sem. Az interjúalanyokat megkérdezve, lehet, hogy jó hasznát venné egy-egy vizsgaközpont, mert a feladatfejlesztők, nem minden esetben állnak rendelkezésre. Az interjúk alatt az is felmerült, hogy mivel a feladatfejlesztőknek is fizetnek egy akár fizetős szolgáltatásként is belehetne ezt a feladatbankot vezetni. (aki kifizeti az éves díjat, hozzáférést kap az általa regisztrált KEOR-okhoz tartozó feladatlapokhoz)

Még az induláshoz kapcsolódott az a kérdés, miszerint mennyire volt jó, illetve rossz tapasztalata azzal kapcsolatban, hogy a megalakult vezetőség a közoktatásban vagy a felnőttképzésben, felnőttoktatásban dolgozott előzetesen? Minden megkérdezett vezető egyértelmű választ adott azzal kapcsolatosan, hogy ha ezen területek egyikéről érkezett a vezetőség tagja akkor a dokumentum értelmezés sokkal rugalmasabban történt. Ellenpéldát is tudtak felhozni, mert előfordult, hogy az egyik vezető, úgynevezett külsőként érkezett a vezetői csapatba és nem sikerült felvenni a fonalat egyből. De az is előfordult, hogy egyáltalán nem, így ki is lépett ebből a „triumvirátusból”. Egyértelműnek tűnik, tűnt a vezetők részéről, hogy a felsővetetők és az adminisztrációt folytatók között is azok tudnak nagyon gyorsan beilleszkedni, akik, valamely oktatási területen rendelkeznek úgynevezett előélettel. A vizsgaadminisztrátorok is hamar betanulnak szerepükbe, de ha tanfolyamszervezőként vagy iskolatitkárként dolgoztak, kisebb döccenőkkel sikerült megoldani az átállásukat.

Az első vizsgák tekintetében tett ún. witness vizsgákat jó ötletnek tartják. Ez ugyanis szintén egyfajta visszajelzésként szolgál arra nézve, hogy a szakmai vizsgán jól működik-e a vizsgabizottság, illetve megfelelő-e a vizsgafeladatok összeállítása, tekintve, hogy képesítő vizsgáról van szó és nem központi tételek alapján történik a

vizsga. A KEOR-hoz tartozó kirendelt NAH-ellenőr, újra, mindent átvizsgált, mint mikor az akkreditációs ellenőrzést végezték.

Az együttműködés tekintetében nagyon jó, illetve egyre jobb az összefogás a szakképzési centrumok tagintézményeivel. A felnőttképző intézményekkel a kezdeti elégedetlenségek után itt is elmondható, hogy működik ez a fajta együttműködés.

A szakmai vizsgák tekintetében nagyon változó válaszok születtek. A szakmai dolgozatom írása közben ugyanis újabb törvény módosítás történt, mégpedig a szakképzési törvény (2023. évi XXXIII. törvény) és a hozzá tartozó végrehajtási rendeletében. A módosítások a következő joganyagokat érintették:

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény
- Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény
- Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény

„A változások tehát érintik a szakképzési munkaszerződés, a duális képzés formájában megvalósuló szakirányú oktatás megszervezésének szabályait. Pontosításra, kiegészítésre kerülnek a felnőttképzési jogviszonyban zajló szakmai oktatásra, a vizsgáztatásra, a szakmai vizsgára való felkészülésre, valamint a szakképző intézmények szakmai programjának elkészítésére vonatkozó szabályok.” (IKK-Szakképzési törvény végrehajtási rendeletének módosítása)

Az iskolák nem tudják, hogy a vizsgáztatásra vonatkozó területen milyen változásokra számítsanak. Viszont az is elmondható, hogy vannak vezetők, akik már együttműködéssel kapcsolatos tárgyalásokat kezdeményeztek a független vizsgaközpontokkal.

A következő kérdés, miszerint mennyire jellemző az egyéni jelentkezés a vizsgákra és hogy mikor jelentkezett ez. A válaszok nagyon egyértelműek voltak. A vizsgaszoftver megjelenése után közvetlenül elmondható volt, hogy mindig akadt egy-egy egyénileg regisztrált vizsgázó a rendszerben. Ez a mai napig jellemző, akár úgy is, hogy egy képző cégtől és akár egy csoportból jönnek a jelentkezők. A jelentkezésekre az jellemző, hogy a felnőttképzőknél egy csoportban tanuló résztvevők, a sikeres belső záróvizsga után, a megkapott tanúsítvánnyal együtt, úgynevezett csoportos

jelentkezéssel regisztrálnak fel a vizsgaszoftverbe, az előre meghirdetett vizsgaidőpontokra. Ezekhez a csoportokhoz adódik hozzá az egyénileg jelentkezők száma. Így alakulnak ki a végleges csoportlétszámok és az esetleges csoport bontások is, a létszámtól függően.

A szakértőkkel kapcsolatos kérdésekre viszont nagyon elgondolkodtató eredmények születtek. A szakértők helytel közszel, de még mindig nem tudják, mi a feladatuk, illetve, hogy a vizsgán betöltött szerepükhöz milyen feladatok tartoznak. Megoldásként felmerült egy ugyancsak központiág elérhető tájékoztató anyag, ami a regisztrált szakértők számára elérhető, többször megtekinthető lenne.

Ugyan csak a szakértőkhöz kapcsolódva, de itt is felmerült az igény egy központi adatbázis létrehozására.

A szakértők nem mindegyike tudja kezelni a vizsgaszoftvert, illetve, több vezető is elmondta, hogy félnek, hogy „belepiszkálnak” valahogy, ezért a regisztrációt az adminisztrátorok végzik, úgy, hogy telefonon egyeztetnek az adott szakértővel. Elmondásuk szerint, így nem kell arra várni, hogy a kijelölt szakértő elfogadja a felkérését, illetve elfogadja/ megtagadja a nyilatkozatokat.

A vizsgaszoftver tekintetében a vezetők elmondták, hogy örülnek a fejlesztéseknek, mert így látszik, hogy a beküldött javaslatokkal foglalkoznak. Példának okáért így lehet majd beállítani, hogy a vizsgázó „kérelme” valós-e. Vagyis, nem csak egy, a vizsgázó által írt felmentésre vonatkozó dokumentum, hanem a kérelem szakértői határozathoz kapcsolódik. Ugyancsak jó fejlesztés a vizsgakordinátoroknak fejlesztett, vizsgázók exportálása is, mellyel a kordinátorok a vizsgázók összes adatát egy táblázatba tudják menteni, így segítve a vizsga előtti egyeztetéseket.

A dokumentumok kezdeti megfeleléssége minden vizsgaközpontnak sikeres akkreditációt hozott, de a vizsgák elindulása után a vezetőségek mindenhol módosítottak a dokumentáción. Ezek a változtatások, főleg a vizsgadokumentációt érintették és nem a vizsgaközpontok akkreditációhoz kötött anyagait, gondolok itt a pártatlansági szabályzatra, vagy a minőségbiztosítási iratokra.

A szakmaivizsgák számának tekintetében, nagyon eltérő számokat kaptam. A megalakuláshoz rendelkezésre álló 10-30 KEOR-hoz, a KEOR változatos belső felosztása szerinti szakmák tartoznak, így a vizsgák és a vizsgázók száma is változó

lehet vizsgaközpontként. Az biztos, hogy 400-600, sőt van, ahol már az ezres számot is elérte a kiadott bizonyítványok száma, az interjúban résztvevő vizsgaközpontoknál - 2023. májusáig.

Az interjú egyik lényeges része az elégedettségmérés eredményeinek átbeszélése volt, most az ezzel kapcsolatos eredmények összegzése következik.

4.4. Elégedettségmérés eredmények

A vizsgaközpontok a vizsgák végeztével elégedettségmérési kérdőívet töltenek ki a vizsgázókkal, a vizsgabizottság tagjaival és a jegyzővel. A kérdőív anonim, így a vizsgázó elmondhatja, illetve egy számtani skálán értékelheti mennyire volt elégedett például: a vizsga helyszínével, a vizsga előkészítésével és az azzal járó kommunikációval, a vizsga nehézségi fokával, a vizsgabizottság munkájával, a bizottság által feltett kérdések, vagy az írásbeli feladatlap nehézségével. A kérdőívek kiértékelését a vizsgaközpontokban a minőségirányítási vezetők végzik, az adatokat pedig a fejlesztésre váró dokumentációba vezetik fel.

Vizsgaközpontként változó, a kérdőív értékrendszere, mert van, aki 5-ös skálán, van 8-as, illetve 10-es skálát alkalmazó vizsgaközpont is. Arányosítva az eredmények viszont ugyan azt tükrözik, csak az eloszlás adott esetben nagyobb.

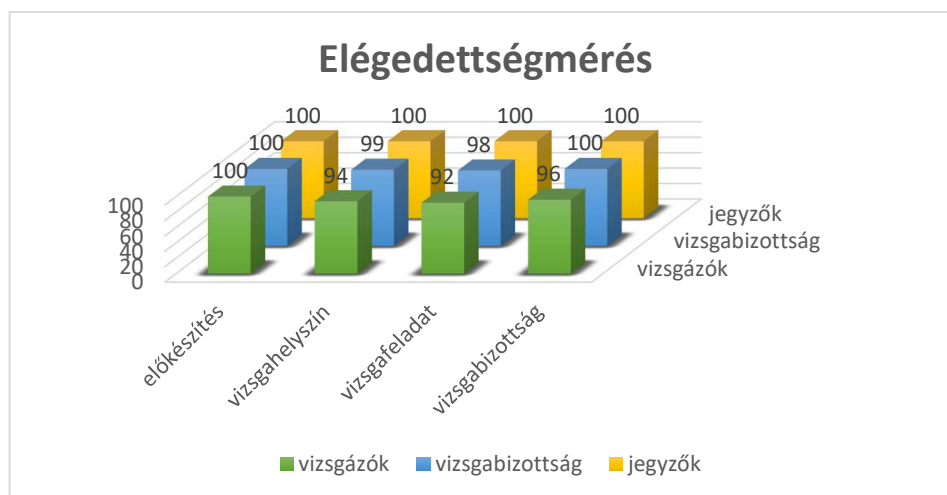
Összességében elmondható az interjúk készítése után, hogy a vizsgaközpontok 90 %-on felül teljesítettek nagy általánosságban. Voltak olyan eltérő szöveges értékelések, amelyek nem a vizsga szervezéséhez, hanem inkább a vizsga helyszínének körülményeihez kötődtek. Ilyen vélemény volt például, a hőmérsékletre érkezett panasz, miszerint volt fűtés, de a vizsgázó fázott. Ugyanígy a vizsgahelyszínre érkezett írásbeli értékelés volt a melegvíz hiánya a mosdóban, akadt olyan is, aki azt nehezményezte, hogy a vizsga helyszínén, a vizsgateremben, nem állt rendelkezésre kávé vételezési lehetőség a vizsgázók részére. Ami a vizsgaközpont vezetőjének, a bizottságról megalkotott pozitív visszajelzésként jelent meg, hogy a vizsga hangulata feszültségoldó volt, jelentsen ez bármit is, de mégis úgy érzi az ember, hogy pozitív véleményt kapott.

Sok írásos megjegyzésben jelenik viszont meg a vizsgázók részére rendelkezésre álló büfé hiánya. Mégis az egyik legfurcsább vélemény az volt, hogy a vizsgázó nem

értett azzal egyet, hogy vizsgadíjat kellett fizetnie. A legnagyobb problémát itt is a szöveg értelmezése jelenti, abban az értelemben, hogy nem tudják, hogy a vizsgát, illetve a vizsgaszervezőt értékelik. A berögzült változat, hogy a képzéssel kapcsolatban adják a válaszaikat.

Mindettől függetlenül összességében a vizsgázók elégedettek a vizsgahelyszínekkel, a vizsgafeladatok érthetőségével, nehézségével, a vizsga előkészítésével és a vizsgabizottság munkájával.

A szakértők által tett elégedettség mérés eredménye minden általam megkérdezett vizsgaközpontnál közelít a 100%-os eredményhez. Ami esetleg nem éri el a maximális pontot, az a vizsgafeladatokkal kapcsolatos itt is. A vizsgaelőkészítése, lebonyolítása minden esetben 100%-os értékelést kap a vizsgázatóktól is (lásd 4.8.ábra).

Forrás: saját összesítés alapján

4.9. ábra- Elégedettségmérés eredményei

A vizsga helyszínekre adott válaszok, csak a vizsgázók részéről mutat ingadozást, mint ahogyan azt fentebb is írtam (fűtés túl sok/túl kevés). A vizsgaközpontok által kötött együttműködések minden tárgyi feltételre kiterjednek, így ezekben nincs hiba. Nem is lehet, mert az akkreditáció egyik feltétele volt ez.

A jegyzők által kitöltött elégedettségmérés eredményei a vezetők szerint minden esetben 100 %-osok.

5. ÖSSZEGZÉS

Dolgozatom megírását, a szakmai felnőttképzésben és szakmai vizsgáztatásban betöltött szerepem és az ott átélt folyamatos változások inspirálták. Saját tapasztalatom szerint ez a módosítás is átélhető és megugorható volt, a dolgozat írása közben is történt törvény módosítás. Biztosan lesznek még átalakítások, mert aki az elejétől látja a folyamatot az már tudja, hogy indokolt lesz az innováció. Gondolok itt arra, hogy a Képesítő vizsgák által kiadott bizonyítványok a törvény szerint önálló munkavégzésre nem jogosítottak. Akkor végül is csak azokat a részfeladatokat tudták vele végezni, amiről szólnak és csakis szakember felügyelete mellett. De egyelőre mindenki úgy kezeli ezeket a bizonyítványokat, mint a régi OKJ-s bizonyítványokat. Az Europass kiegészítő bizonyítvány sem volt kérhető ezekre a végzettségekre a dolgozat írásának kezdetekor, de a törvenymódosítás újra elérhetővé tette ezt az igazolást. Így az Europass kiegészítő újra elérhető a vizsgázók számára. Elmondható tehát, hogy a felnőttképzéssel foglalkozó szervezetek, többszöri megkeresése eredményesnek bizonyult ez ügyben.

Vannak már kezdeményezések a képesítő vizsgákkal kapcsolatos elismertetésre, de kitudja mikorra lesz eredmény. A felnőttképzők jószokásuk és a bevételeik növelésének érdekében, továbbra is hirdetik és úgymond ontják magukból a képesítő vizsgákra jogosult tanúsítvánnyal rendelkező résztvevőket.

Összegezve, a változás, jó, a változást szeretjük, mert így nem unjuk meg a folyamatot, amit a munkánk megkövetel. De jól lenne már egy olyan mintát követni, ami másoknak már bevált és nem kell négy-öt évente lecserélni, ezért, vagy azért.

A szakmai vizsgákon résztvevő szakértők felkészítése az új munkatípusra, egy központi felkészítő anyaggal megoldható lenne. Így nem keletkeznének a szakértői fejekben hiányosságok az elvállalt felkérésekkel kapcsolatban. Bármikor újra nézhető formában, nagy segítség lenne.

Ugyanilyen központi adatbankra lenne szükség a képesítő vizsgákhoz tartozó feladatokhoz, az együttműködő partnerekhez és a szakértőkkel kapcsolatban is.

A régi OKJ-s rendszerben alkalmazott, kamarai tagsággal rendelkező szakértők delegálása nagyon jó gyakorlat volt. A jelenleg az EMMI fenntartásához tartozó pedagógiai KEOR-okhoz tartozó szakmák tekintetében, működik az adatbank ezen

szakértőknél. Sőt elmondható, hogy arra is figyelnek, hogy mindenki úgymond sorra kerüljön, vagyis mindenki kilegyen jelölve vizsgáztatni.

A feladatbankoknak is lenne létjogosultsága, mert ezzel a vizsgaközpontok pénzt spórolhatnának, és egységes lenne az írásbeli számonkérések feladata. De egyben pénzt is nyerhetne vele egy központi irányítási rendszer, mert regisztrációhoz és éves előfizetéshez lehetne kötni a hozzáférést, természetesen csak a vizsgaközpontok részére.

Összességében, az a véleményem, hogy jó munkát végeznek a jelenleg megalakult független vizsgaközpontok. Ezt a kiadott bizonyítványok száma is alátámasztja. Ha a Pátria nyomda statisztikáját is megvizsgálánk, még több számmal tudnánk ezt a véleményt alátámasztani.

Még egy nagy változást kell túlélnie a vizsgáztatási rendszernek, mikor is az iskolák is vizsgaközpontokká fognak válni, de úgy gondolom, hogy az évtizedek óta tartó érettségi-, és szakmai vizsgákat lebonyolító intézményeknek, csak maga a változás fog gondot okozni.

Természetesen mindenkinek eredményes tanulást és vizsgákat kívánok a Life Long Learning jegyében, hiszen jómagam is részese vagyok, nap mint nap mindkét oldalnak. Voltam, vagyok és leszek is még tanuló, vannak még szakmák, amik megmozgatják a fantáziámat. A vizsgáztatás oldaláról is van szerencsém az új törvény adta szerepeket betölteni, így ezzel kapcsolatban is vannak élményeim, ezért született ez a dolgozat és a hozzá tartozó kutatás is.

6. ABSTRACT

According to my own experience, the changes associated with vocational training were also able to be experienced and jumped on the law was also amended while the thesis was being written. There will surely be more like this, because anyone who has seen the process from the beginning already knows that the amendment will be justified. In conclusion, it would be nice to follow a model that has already worked for others and does not need to be replaced every four or five years for one reason or another. The preparation of the experts of the professional exams for the new type of work could be solved with a central preparation material. In this way, there would be no gaps in the experts' minds regarding the accepted invitations. Anytime you can watch it again would be a big help. The same central data bank would be needed for the tasks belonging to the qualification exams, for cooperating partners and related experts. The task banks would certainly have a right to exist, because this would save the exam centers money, and the task of the written assessments would be uniform. But at the same time, a central management system could win money with it, because access could be tied to registration and an annual subscription, of course only for exam centers. Overall, I think that the independent exam centers that are currently established are doing a good job. This is also supported by the number of issued certificates. If we were to examine the statistics of the Pátria printing house, we would be able to support this opinion with even more numbers. The examination system is going to have to survive another big change, when schools will also become examination centers, but I think that the only thing that will cause problems for institutions that have been conducting matriculation and professional examinations for decades is the change itself.

7. IRODALOMJEGYZÉK

Benedek András, Csoma Gyula, Harangi László: *Felnőttoktatás és -képzési lexikon*. Bp., 2022.

ITM-A *felnőttképzés megújítása 2020*. <https://kormany.hu/dokumentumtar/a-felnottkepzes-megujitasa-2020> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

IKK- *A szakképzési törvény végrehajtási rendeletének módosítása*, Bp. 2023.07.07. <https://ikk.hu/hirek/a-szakkepzesi-torveny-vegrehajitasi-rendeletenek-modositasa>

(letöltés ideje: 2023.07.21.)

Juhász Erika: *A felnőttek képzése és művelődése egykor és ma Magyarországon*, Debrecen, 2016.

Farkas Éva: *Segédlet- A tanulási eredmények írásához a szakképzési és felnőttképzési szektor számára*, Bp., 2017.

Farkas Éva: *Módszertani útmutató a szakmai végzettségek (felnőttképzési szakmai programkövetelmények) Magyar képesítési keretrendszer szerinti szintjének meghatározására, besorolására*, Bp., 2016.

Németh Balázs: *A lifelong learning koncepció történeti gyökerei*. Bp., 2001.

Tóth Éva, Borbély-Pecze Tibor, Bors-Szegedi Eszter: *Az egész életen át tartó tanulás eszköztrendszere*, Bp., 2012.

8. HIVATKOZÁSOK

11/1994. (VI.8) nevelési-oktatási intézmények működését szabályozó MKM rendelet

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99400011.MKM&txtreferer=99800090.TV>

(letöltés ideje: 2023.09.02.)

11/2020.(II.7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2000011.kor> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

12/2020. (II.7.) Korm.rendelet a szakképzéséről szóló törvény végrehajtásáról

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2000012.kor> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

22/2004. (II.16.) Kormány rendelet a felnőttképzést folytató intézmények és a felnőttképzési programok akkreditációjának szabályairól

<https://njt.hu/jogszabaly/2004-22-20-22> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

150/2012. (VII.6.) Kormány rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200150.kor> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

229/2019. (IX.30.) Kormány rendelete az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII.6.) Kormány rendelet módosításáról

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=528

(letöltés ideje: 2023.04.25.)

315/2013. (VIII.28.) Kormány rendelet A komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól

https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/OKJ/315_2013_VIII_2_8.pdf (letöltés ideje: 2023.04.25.)

1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300076.TV> (letöltés ideje: 2023.09.02.)

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300079.TV> (letöltés ideje: 2023.09.02.)

1996. évi LXXVII. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a szakképzés fejlesztésének támogatásáról

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600077.TV> (letöltés ideje: 2023.09.02.)

1996. évi LXII. törvény a közoktatásról

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600062.TV> (letöltés ideje: 2023.09.02.)

2001. évi CI. törvény a felnőttképzésről

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0100101.TV> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv> (letöltés ideje: 2023. 04.25.)

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100204.tv> (letöltés ideje: 2023. 04.25.)

2013. évi LXXVII. tv. a felnőttképzésről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300077.tv> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

2019.évi LXXX. törvény a szakképzésről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1900080.tv> (letöltés ideje: 2023.04.25.)

**2023.évi XXXIII. törvény a szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos
hatásvizsgálatából adódó törvénymódosítások** <https://njt.hu/jogszabaly/2023-33-00-00> (letöltés ideje: 2023.09.02.)

Innovatív Képzéstámogató Központ, IKK <https://ikk.hu/> (letöltés ideje: 2023.04.28.)

IKK- A szakképzési törvény végrehajtási rendeletének módosítása, Bp.,
2023.07.07. <https://ikk.hu/hirek/a-szakkepzesi-torveny-vegrehajitasi-rendeletenek-modositasa> (letöltés ideje: 2023.07.21.)

KEOR-jelentése

https://www.ksh.hu/osztalyozasok_keor (letöltés ideje: 2023.06.26.)

Nemzeti Akkreditáló Hatóság, NAH <https://www.nah.gov.hu/hu/> (letöltés ideje: 2023.04.28.)

Tanúsítási rendszerkövetelmények

<https://akkreditaltvizsgaztatas.ikk.hu/tanusitasi-rendszerkovetelmenyek>

(letöltés ideje: 2023.06.26.)

9. MELLÉKLETEK

9.1. Melléklet: Ábrajegyzék

2.1. ábra OKJ-s képzés	10
2.2. ábra Szakmai oktatás	12
2.3. ábra Szakmai képzés	13
2.4. ábra Szakmai vizsgák változása	15
4.1. ábra Szakértői felmérés-OKJ-s feladatok	22
4.2. ábra Szakértői felmérés-Szakmai vizsgán betöltött feladatok.....	23
4.3. ábra-Szakértői felmérés-Feladatok ismerete	24
4.4. ábra-Szakértői felmérés-Szakértők regisztrációja.....	23
4.5. ábra-Szakértői felmérés-Nemi eloszlás	4.6. ábra-Szakértői felmérés-
Életkori eloszlás	26
4.7. ábra-Szakértői felmérés-Lakhely	27
4.8. ábra- Szakértői felmérés-Gyakorlati idő	28
4.9. ábra Elégedettségmérés eredményei.....	40

9. 2. Melléklet: Összehasonlító táblázat

2001. évi CI tv.	2013. évi LXXVII. tv.	
kötelező bejelentés, és program -> programakkreditáció és intézményakkreditáció (MIR rendszer); képzési stratégia és éves képzési terv	új alapokon a szabályozás	jelentős átalakítás (szakiskola- szakközépiskola- szakgimnázium- technikum- TISZK- SZC)
személyi és tárgyi feltételek biztosítása	nem kötelező érvényű- szabad vállalkozás elve- szolgáltatási törvény	gimnázium helyett szakmai képzések
a megvalósulás dokumentálása	a támogatás a középpontba kerül	OKJ megszüntetése a szakképzés átalakítása
felnőttképzési szerződés	OKJ -nál kötelező	
előzetesen megszerzett tudás beszámítása	a képzés követelmény alapján történik (SZVK, SZPK, NYPK) összehasonlítható, validálható és egységes	
külső szakmai kontroll (SZTT)-időközben ez meg is szűnik	a program mellett kötelező a rendszer szintű kontroll (MIR) – személyi és tárgyi feltételek, - megfelelő dokumentálás (hirdetéstől a zárásig), - program kötelező elemekkel, - felnőttképzési szerződés, - előzetes tudás beszámítása	
éves tervezési ciklus	új elem az engedélyezésnél- > FINY, FIR, Szabályozott minőségirányítás (eljárások (folyamatok), indikátorok, minőségcélok	
OSAP	OSAP	

9.3. Melléklet: Kérdőív

Kérdőív

Szakmai vizsgák változása

Tisztelt Hölgyem, Uram!

Köszöntöm Önt, Nagyné Uri Andrea vagyok, az Óbudai Egyetem hallgatója.

Kutatásom témája a „Szakmai vizsgák változása”, melyhez ezúton kérem segítségét. Kérem, szánjon néhány percet az idejéből az alábbi kérdőív kitöltésére.

Köszönöm!

1. Az első blokkban arra vagyok kíváncsi, hogy a 2020-as törvény módosítások érintették-e Önt?

1 Érintette Önt a felnőttképzési törvény módosítása?

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ nem érintett ☐ érintett

2 Érintette Önt a szakképzési törvény módosítása?

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ nem érintett ☐ érintett

3 Az új, 2023-ban várható szakképzési törvény módosítása, érinteni fogja az Ön foglalkoztatását/ munkakörét?

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ nem érint ☐ érint

A második blokkban azt szeretném megtudni, hogy milyen szerepet töltött be a régi OKJ-s vizsgákon?

4 Az OKJ-s vizsgákon vizsgabizottsági tagként a következő feladatokat láttam el (egyszerre több is jelölhető):

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy vagy több választ

☐ elnök ☐ tag ☐ felnőttképző képviselője ☐ jegyző ☐ terem/ folyosó felügyelő ☐ egyik sem

A harmadik blokkban arra vagyok kíváncsi, hogy a szakmai és képesítő vizsgákon tölt-e be jelenleg bármilyen szerepet? (több is jelölhető)

1

5 A szakmai és képesítő vizsgákon tölt-e be jelenleg bármilyen szerepet? (több is jelölhető)ét...

Tipppek a kérdéshez: Válasszon egy vagy több választ

- ☐ felügyelő/ellenőrzési feladatokat ellátó
 ☐ mérési feladatokat ellátó tag
 ☐ értékelési feladatokat ellátó tag
 ☐ jegyző
 ☐ egyik sem

A negyedik blokkban azt szeretném felmérni, hogy tisztában van-e a betöltött szerepekkel.

6 Jelölje meg az igaz/hamis állításokat!

Tipppek a kérdéshez: Jelöljön ki egy választ minden sorban

	IGAZ	HAMIS
a vizsgabizottság minden tagja aláírja a vizsga jegyzőkönyvet	☐	☐
a vizsga felügyelője felel a vizsga szabályszerűségért	☐	☐
a mérési feladatokat ellátó tag végzi a munka-, balesetvédelmi oktatást a vizsga megkezdésekor	☐	☐
az értékelési feladatokat ellátó tag végzi a vizsgázók tudásának felmérését	☐	☐
a jegyző a vizsgán a vizsgaközpont képviselőjeként jár el, a vizsgaközpont vezető felhatalmazásával	☐	☐
a vizsgaközpont vezető nem írja alá a képesítő bizonyítványt	☐	☐
az interaktív vizsgarész csak írásbeli vizsgát jelent	☐	☐
a projektfeladat vizsgarész része a portfólió megvédése	☐	☐

Az ötödik blokkban arra leszek kíváncsi...

7hány akkreditált független vizsgaközpontban regisztrált, mint szakértő?

Tipppek a kérdéshez: Válasszon egy választ

- ☐ 1-5
 ☐ 6-10
 ☐ 11-20
 ☐ 21-...
 ☐ 0

A hatodik blokkban személyes Önre leszek kíváncsi.

8 Ön....

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ nő ☐ férfi

9 Az Ön életkora....

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ 20-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 60-...

10 Az Ön állandó tartozkodási címe.....

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ Budapest ☐ egyéb Vármegye

11 Az Ön vizsgáztatásban eltöltött éveinek száma....

Tippek a kérdéshez: Válasszon egy választ

☐ 0-5 év ☐ 6-10 év ☐ 11-20 év ☐ 20-... év

12 Kérem adja meg e-mailes elérhetőségét. (ezt csak akkor fogom használni, ha a kérdőívvel kapcsolatban szeretnék Önnek feltenni néhány kérdést)-köszönöm!

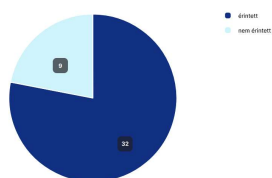
Köszönöm, hogy segítette munkámat „A szakmai vizsgák változása” című kutatásomban.

További sikerekben gazdag évet!

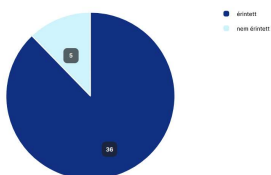
9.4. Melléklet: Kérdőív kiértékelés

Kérdőív kiértékelési grafikonok

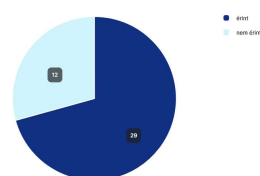
1. Érintette Önt a felnőttképzési törvény módosítása?

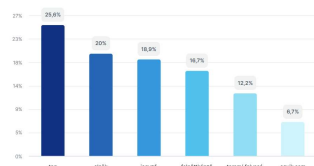
2. Érintette Önt a szakképzési törvény módosítása?

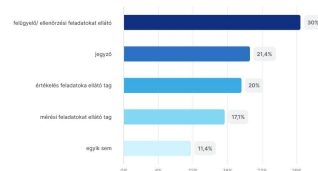
3. Az új, 2023-ban várható szakképzési törvény módosítása, érinteni fogja az Ön foglalkoztatását/munkakörét?

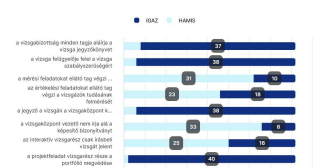
4. Az OKJ-s vizsgákon vizsgabizottsági tagként a következő feladatokat láttam el (egyszerre több is jelölhető):

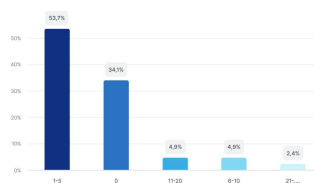
5. A szakmai és képesítő vizsgákon tölt-e be jelenleg bármilyen szerepet? (több is jelölhető)ét...

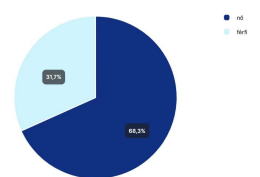
6. Jelölje meg az igaz/hamis állításokat!

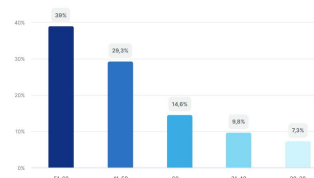
7.hány akkreditált független vizsgaközpontban regisztrált, mint szakértő?

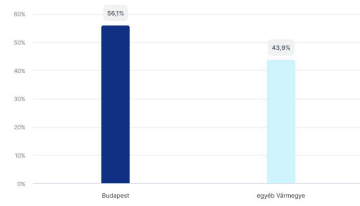
8. Ön....

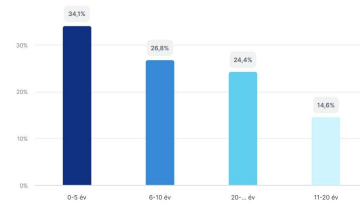
9. Az Ön életkora....

10. Az Ön állandó tartozkodási címe....

11. Az Ön vizsgáztatásban eltöltött éveinek száma....

Forrás: <https://www.survio.com/hu/belepes>

9.5. Melléklet: Vizsgaközpontok összesítő táblázata

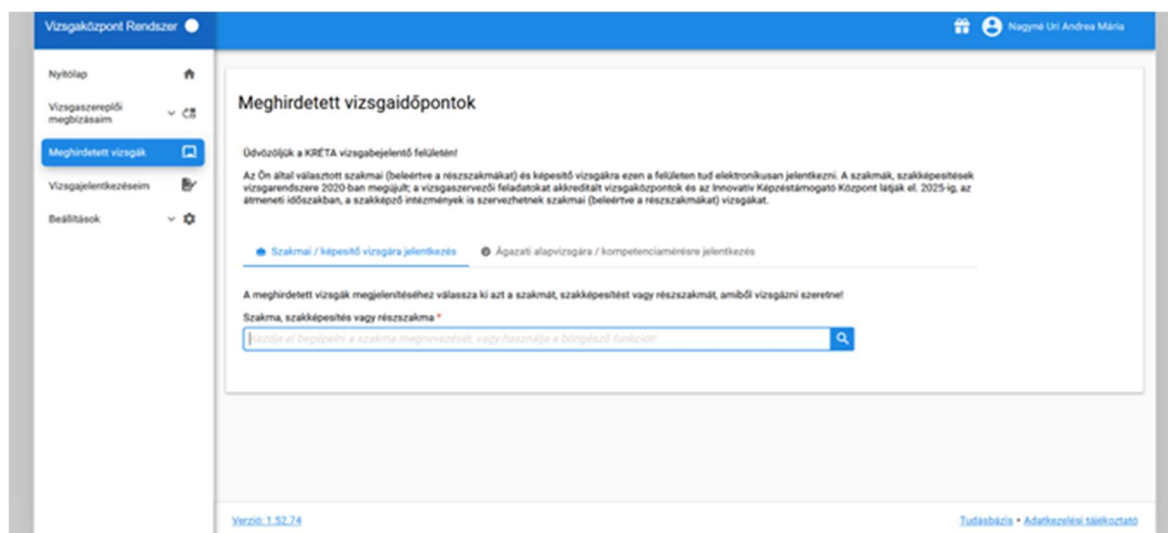
Sorszám	Megnevezés	Akkreditációs szám	Székhely/Telephely	akkreditáció kezdete	akkreditáció vége	vezető neve	visztsága
1.	BM Humánerőforrás-fejlesztési és Stratégiai Főosztály VK	NAH-12-0001/2021	2090 Remeteszőlős, Nagykovácsi út 3.	2021.08.26	2026.08.26	Peringer Krisztina	kiemelt foreferens
2.	Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ Rendőrségi VK	NAH-12-0002/2021	2090 Remeteszőlős, Nagykovácsi út 3.	2021.09.16	2026.09.16	Dr. Varga Péter Andor	min. főosztályvezető-helyettes
3.	Büntetés-végrehajtási VK	NAH-12-0003/2021	1108 Budapest, Újhegyi út 9-11.	2021.08.26	2026.08.26	Árvai Judit	kiemelt foreferens
4.	Oktatási Főosztály és Katasztrófavédelmi VK	NAH-12-0004/2021	1149 Budapest, Magyarórdi út 43.	2021.09.30	2026.09.30	Wimmer Tímea	tu órágy
5.	Budapesti Független VK	NAH-12-0005/2021	1074 Budapest, Dohányi utca 63.	2021.09.23	2026.09.23	Dr. Majorosi Anne	vizsgaközpont-vezető
6.	KTI Közeledő Tudományi Intézet Nonprofit Kft. VK	NAH-12-0006/2021	1119 Budapest, Than Károly utca 3-5.	2021.10.07	2026.10.07	Téry Ferenc	vizsgaközpont vezető
7.	Tolna Megyei VK	NAH-12-0007/2021	7100 Szekszárd, August Imre u.9-11.	2021.09.23	2026.09.23	Sluzek Éva	vizsgaközpont-vezető
8.	Nyíregyházi VK	NAH-12-0008/2021	4400 Nyíregyháza, Árok utca 53.	2021.10.07	2026.10.07	Olvecsi Rita Éva	vizsgaközpont-vezető
9.	Székesfehérvári Területi Független VK	NAH-12-0009/2021	8000 Székesfehérvár, Lovólide utca 42.	2021.10.28	2026.10.28	Fülöp Anita	vizsgaközpont vezető
10.	Debreceni Regionális Független VK	NAH-12-0010/2021	4030 Debrecen, Fokos utca 12.	2021.10.14	2026.10.14	Kovács István	vizsgaközpont vezető
11.	DUNAGÁZ Gazdasági Oktatási és Minőség Zrt.	NAH-12-0011/2021	2510 Dorog, Gorkij utca 37.	2021.12.02	2026.12.02	Kormár Kornél	vizsgaközpont vezető
12.	Agrár VK	NAH-12-0012/2021	7100 Szekszárd, Pálánki út 41.	2021.10.07	2026.10.07	Kovács Edit	vizsgaközpont vezető
13.	Győri Akkreditált VK	NAH-12-0013/2021	9034 Győr, Nádor tér 4.	2021.10.28	2026.10.28	Bendéné Czuppon Bernadett	vizsgaközpont vezető
14.	Budapesti Komplex Független VK	NAH-12-0014/2021	1134 Budapest, Szabolcs utca 27.	2021.12.09	2026.12.09	Lakatos Tibor	vizsgaközpont vezető
15.	Tatabányai Szakképzési VK	NAH-12-0015/2021	2800 Tatabánya, Dózsa György út 38.	2021.11.18	2026.11.18	Kiss Sándor Miklós	vizsgaközpont vezető
16.	Training 360 VK	NAH-12-0016/2021	1119 Budapest, Budaörsi út 36. A ép. III. e	2021.11.18	2026.11.18	Simon Ferenc	vizsgaközpont vezető
17.	Várna Országos Műszaki Vizsgakomplexum	NAH-12-0017/2021	1149 Budapest, Várna utca 23.	2021.12.16	2026.12.16	Visontai-Kovács László	vizsgaközpont vezető
18.	Soproni Akkreditált VK	NAH-12-0018/2021	9400 Sopron, Virágkert utca 7.	2021.12.16	2026.12.16	Dr. Taschner Róbert	vizsgaközpont vezető
19.	Kaposvár VK	NAH-12-0019/2022	7400 Kaposvár, Fő utca 63.	2022.02.10	2027.02.10	Schmidt Erika	vizsgaközpont vezető
20.	Barnács és Tárca Független VK	NAH-12-0020/2022	1089 Budapest, Vajda Péter utca 10/a.	2022.01.20	2027.01.20	Balogh Gábor	vizsgaközpont vezető
21.	Vas Megyei Független VK	NAH-12-0021/2021	9700 Somorjaihegy, Akacs Mihály utca 8-9	2021.12.16	2026.12.16	Hanyecziné Soos Krisztina	vizsgaközpont vezető
22.	Bajai Független VK	NAH-12-0022/2022	6500 Baja, Petőfi utca 3.	2022.01.13	2027.01.13	Kmetovics Tímea	vizsgaközpont vezető
23.	Szekszárdi VK	NAH-12-0023/2021	4400 Nyíregyháza, Semmelweis utca 13.	2021.12.16	2026.12.16	Szabó Antalné	vizsgaközpont vezető
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.	Szegedi Regionális VK	NAH-12-0030/2022	6725 Szeged, Kálvária sugárút 84-86.	2022.01.20	2027.01.20	Balás Gábor	vizsgaközpont vezető
31.	Nagykanizsai Szakmai VK	NAH-12-0031/2022	8800 Nagykanizsa, Erdős utca 30.	2022.01.27	2027.01.27	Kneusz Livia	vizsgaközpont vezető
32.	Kecskeméti VK	NAH-12-0032/2022	6000 Kecskemét, Bíbó István utca 1.	2022.06.23	2027.06.23	Csipek István	minőségirányítási vezető
33.	Atróli Agrár VK	NAH-12-0033/2022	6640 Csenger, Kis-Tisza utca 6/A.	2022.02.10	2027.02.10	Deák Katalin	vizsgaközpont vezető
34.	Veszprémi VK	NAH-12-0034/2022	8200 Veszprém, Március 15. utca 5.	2022.03.03	2027.03.03	Horváth Miklós	vizsgaközpont vezető
35.	Baranya Megyei Független VK	NAH-12-0035/2022	7612 Pécs, Bethányi utca 1-3.	2022.03.10	2027.03.10	Bujtor István	vizsgaközpont vezető
36.	Ceglédi VK	NAH-12-0036/2022	2700 Cegléd, Jászberényi út 2.	2022.03.24	2027.03.24	Csomor Petronella	vizsgaközpont vezető
37.	Kiskunhalasi Siker VK	NAH-12-0037/2022	6400 Kiskunhalas, Kőrösi út 1.	2022.03.10	2027.03.10	Ocskó Gyöngyi	vizsgaközpont vezető
38.	Túskvér Független VK	NAH-12-0038/2022	2040 Budaörs, Budaörsi út 122.	2022.03.10	2027.03.10	Pócsné Dosta Linda	irányítási vezető
39.	Berettyóújfalui Szakmai VK	NAH-12-0039/2022	4100 Berettyóújfalú, Eötvös utca 1.	2022.04.28	2027.04.28	Kalmer Enikő Mária	vizsgaközpont vezető
40.	Szakmai VK	NAH-12-0040/2022	1062 Budapest, Andrássy út 63-65.	2022.04.28	2027.04.28	Ács Anikó Ágnes	vizsgaközpont vezető
41.	Fővárosi Szakképzési és Fejlesztési VK	NAH-12-0041/2022	1138 Budapest, Váci út 179-183.	2022.04.14	2027.04.14	Gerley Katalin	vizsgaközpont vezető
42.	Heves Megyei VK	NAH-12-0042/2022	3300 Eger, Kertész utca 128.	2022.04.28	2027.04.28	Montvai Enikő	vizsgaközpont vezető
43.	Miskolci Független VK	NAH-12-0043/2022	3530 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán utca 1.	2022.04.07	2027.04.07	Virág Gergely	vizsgaközpont vezető
44.	Kisvárdai VK	NAH-12-0044/2022	4600 Kisvárd, Mártírok útja 8.	2022.05.12	2027.05.12	Molnárné Tuzsai Anita	vizsgaközpont vezető
45.	Nógrád Megyei Független VK	NAH-12-0045/2022	3100 Sajóvártán, Rakóczi út 60.	2022.04.28	2027.04.28	Hegedűs Gábor	vizsgaközpont vezető
46.	Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar VK	NAH-12-0046/2022	7621 Pécs, Vörösmarty Mihály utca 4.	2022.06.09	2027.06.09	dr. Bányai Dávid	vizsgaközpont vezető
47.	Zalaegerszegi Független VK	NAH-12-0047/2022	8900 Zalaegerszeg, Kínizsi Pál utca 74.	2022.04.28	2027.04.28	Salamon- Fehér Eszter	titkárság vezető
48.	Békési Megyei VK	NAH-12-0048/2022	5700 Gyula, Karácsonyi János utca 13.	2022.06.09	2027.06.09	Benye Hajnalka	vizsgaközpont vezető
49.	Nagykanizsai Független VK	NAH-12-0049/2022	5300 Karcas, Dózsa György út 29.	2022.05.12	2027.05.12	Szaboszné Árpád	vizsgaközpont vezető
50.	Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem Sportvisz	NAH-12-0050/2022	1123 Budapest, Állatkert utca 42-48.	2022.05.12	2027.05.12	Tóth Ferencné	minőségirányítási vezető
51.	Hódmezővásárhelyi VK	NAH-12-0051/2022	6800 Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zsilinszki	2022.06.02	2027.06.02	Bodiné Gál Gyöngyi	vizsgaközpont vezető
52.	Szolnoki Szakképzési és Műszaki VK	NAH-12-0052/2022	5000 Szolnok, Beross utca 37/A.	2022.05.19	2027.05.19	Szántó Péter	vizsgaközpont vezető
53.	Evámen Országos VK	NAH-12-0053/2022	1137 Budapest, Szent István krt. 10.	2022.05.26	2027.05.26	Kajtár Hajnalka	vizsgaközpont vezető
54.	Független Országos VK	NAH-12-0054/2022	3000 Hetvan, Nagy Lajos király utca 9.	2022.05.26	2027.05.26	Szilágyi Mária Gabriella	vizsgaközpont vezető
55.	Szerencsi Regionális Független VK	NAH-12-0055/2022	3900 Szerencs, Rakóczi út 93.	2022.07.07	2027.07.07	Páldán Katalin	vizsgaközpont vezető
56.	Dé-Balaton Szakmai VK	NAH-12-0056/2022	8600 Siófok, Hód János köz 2. /121.	2022.07.14	2027.07.14	Zádori Zoltán	vizsgaközpont vezető
57.	Métesztelek VK	NAH-12-0057/2022	4700 Métesztelek, Kőcsey utca 12.	2022.07.07	2027.07.07	Kovács Zoltán	vizsgaközpont vezető
58.	Ózdi Regionális Független VK	NAH-12-0058/2022	3600 Óz, Zrínyi Miklós út 1.	2022.07.14	2027.07.14	Kellerné Góccsó Marianne	vizsgaközpont vezető
59.	Zala Független VK	NAH-12-0059/2022	8900 Zalaegerszeg, Rakóczi utca 4-B.	2022.08.04	2027.08.04	Csölő Andras	tulajdonos
60.	Kisbéri Független VK	NAH-12-0060/2022	9028 Győr, Rácz Veszprémi út 1-3.	2022.08.04	2027.08.04	Székely Tibor	minőségirányítási vezető
61.	Bakonyi Szakmai VK	NAH-12-0061/2022	8500 Pápa, Erkel Ferenc utca 39.	2022.08.11	2027.08.11	dr. Rácz Zoltán	vizsgaközpont vezető
62.							
63.	Semmelweis Országos Egészségügyi és Szociális VK	NAH-12-0063/2022	1068 Budapest, Ripp-Rónai utca 22-26.	2022.10.06	2027.10.06	Fodor Balázs	vizsgaközpont vezető
64.	Dunaújvárosi VK	NAH-12-0064/2022	2400 Dunaújváros, Római krt. 51/A.	2023.03.23	2028.03.23	Shán-Kretzmayer Beatrix	vizsgaközpont vezető
65.							

9.6. Melléklet: Képek

3.1. kép-NAH logo

3.2. kép-Vizsgaszoftver-meghirdetett vizsgák/vizsgaidőpontok

Szakmai vizsgák változása

KÉRLEK SZÁNJ PÁR
PERCET A KÉRDŐÍV
KITÖLTÉSÉRE ÉS
SEGÍTS
KUTATÁSOMAT

link:

<https://www.survio.com/survey/d/Y1X5K5Y5N2Q9K7D6G>

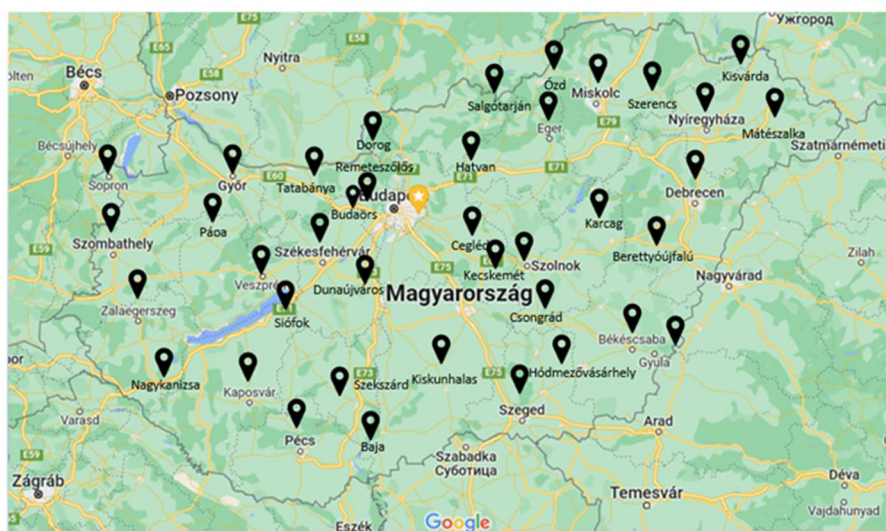
Vagy a kóddal:

4.2.kép-Budapesti vizsgaközpontok

4.3. kép-Vármegyei vizsgaközpontok

4.4. kép-Felkérés interjúra- e-mail

Köszöntöm Önt, mint az Ön által vezetett vizsgaközpont egyik szakértőjét!

Nagyné Uri Andrea vagyok az Óbudai Egyetem hallgatója, kutatásom témája a „Szakmai vizsgák változása”, melyhez ezúton kérem segítségét.

A kutatás a vizsgaközpontokkal is külön részben foglalkozik, így Ön az, aki érdemi válaszokat tud adni a kérdésekre. Az interjú kérdéseit kimondottan a vizsgaközpont vezetőinek állítottam össze. Az interjú során, kérdéssor alapján haladunk majd, de inkább a kötetlen beszélgetést részesítem előnyben, arra vagyok kíváncsi, hogy milyen jó, illetve rossz tapasztalatai vannak.

Köszönöm, hogy segíti munkámat „A szakmai vizsgák változása” című kutatásomban.

Az interjúra online kerülne sor, előre láthatólag 1 órát venne igénybe, ezért kérem válasszon az alábbi időpontok közül:

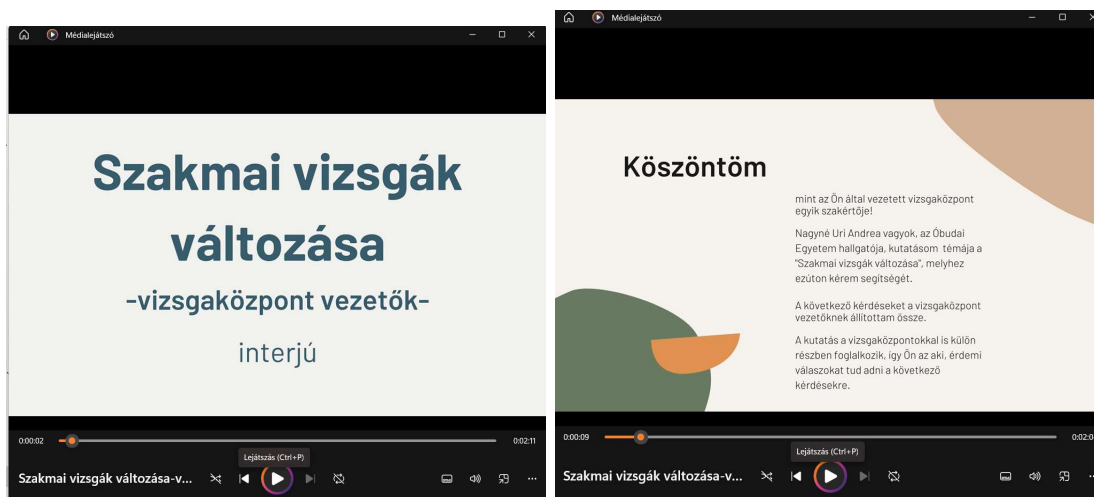
2023.05.12.	foglalt	foglalt	foglalt	foglalt
2023.05.19.	10.00-	13.00-	15.00-	foglalt
2023.05.22.	foglalt	foglalt	foglalt	foglalt

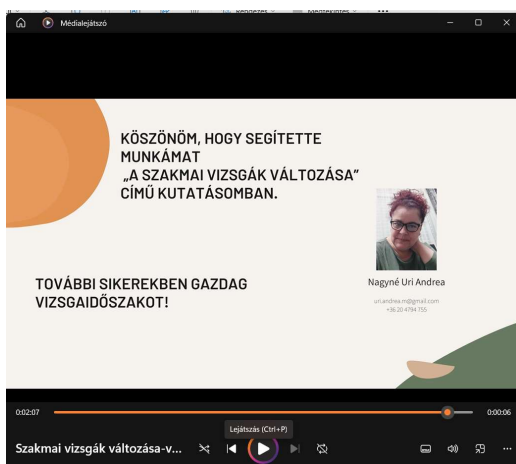
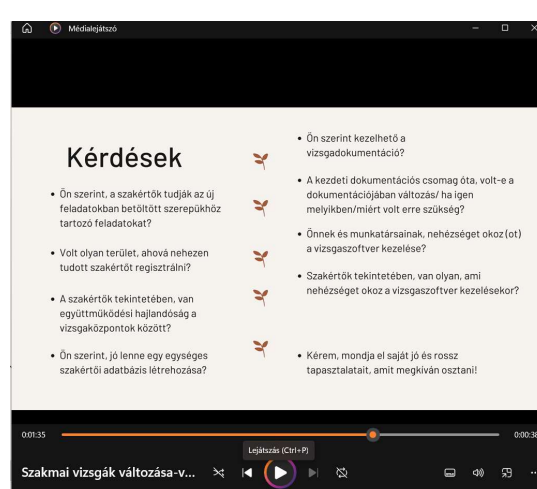
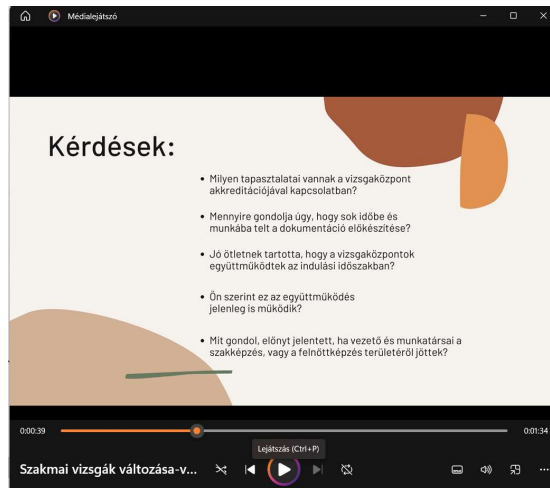
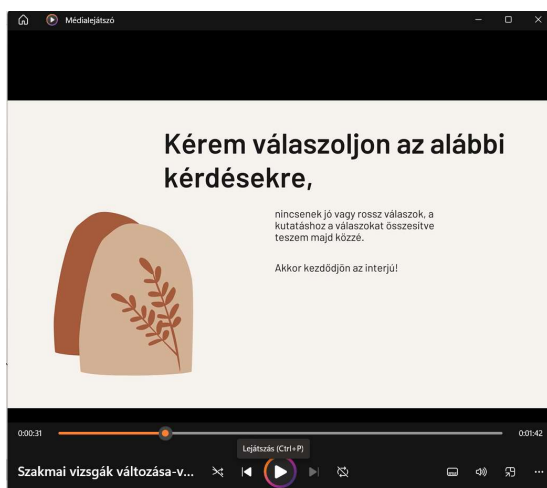
További sikerekben gazdag vizsgaidőszakot!

Az interjúhoz készített videót itt tekintheti meg.

[Tájékoztató videó vizsgaközpont vezetőiknek](#)

4.5. kép-Vizsgaközpontvezetőknek bemutató videó

4.6.kép- 1088 rendszerkövetelmény részlet

<u>A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 14. §-a szerinti akkreditált vizsgaközpont vonatkozásában tanúsítási rendszerkövetelmény a 1088 KEOR-számú Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával megnevezésű képzési területre</u>
A vizsgáztatás érvényességi köre: A 1088 KEOR-számú Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával megnevezésű képzési terület alá sorolt alábbi szakmák és szakképesítések: Ingatlankezelő, Kutyakozmetikus, Ipari alpinista, Uszodamester, Nyíltvízi vízmentő, Lovastúra-vezető, Fürdőüzemi gépész
Munka és feladateírás A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben (Szkt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendeletben (Szkr.), a vonatkozó Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) és Programkövetelményekben (PK) rögzítetteknek megfelelő objektív, megbízható tudásmérés, értékelés. Követelmény, hogy a vizsgaközpont igazolja, hogy a vizsgázó kompetenciáját a jogi szabályozásnak megfelelően, a vonatkozó KKK-kal és PK-kal összhangban megbízhatóan, objektíven méri, értékeli. Követelmény, hogy a vizsgaközpont mutassa be, hogyan biztosítja az esélyegyenlőséget a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő jelentkező, sajátos nevelési igényű jelentkező, fogyatékkal élő jelentkező esetén is.
Szükséges szakképzettség Szakmai vizsgára való jelentkezésre jogosult az a személy, aki a szakmai vizsgára bocsátás feltételeként előírt valamennyi képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítését szakképző intézmény által kiállított bizonyítvánnyal igazolja, illetve részsakma megszerzésére irányuló, felnőttképzésben lebonyolított képzést követően a szakmai képzés követelményeinek igazolásáról szóló, a képző intézmény által kiállított – a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fkr.) szerinti – tanúsítvánnyal rendelkezik. Képesítő vizsgára való jelentkezésre jogosult az a személy, aki a szakmai képzés követelményeinek igazolásáról szóló, a képző intézmény által kiállított – Fkr. szerinti – tanúsítvánnyal rendelkezik, illetve teljesítette az egyéb szakképesítés-specifikus követelményeket. A vizsgaközpont mutassa be az e feltételek meglétének ellenőrzését a vizsgáztatási rendszerében.
Képességek Nincs a vizsgáztatási folyamatban az ide tartozó KKK-ban és PK-ban előírtakon túlmenő követelményektől eltérés.
Szükséges előfeltételek Vizsgaközpont az Szkt. és az Szkr. előírásai alapján a vonatkozó KKK/PK-ban rögzített tárgyi és személyi feltételeket az általa szervezett vizsgákon biztosítja. Vizsgaközpont mutassa be, hogyan gondoskodik a tárgyi, személyi feltételek folyamatos és rendszerszerű biztosításáról. Különleges előfeltételek: Minimum 8 m mászómagassággal rendelkező időjárástól független helyszín. Az említett magasságban minimum 6 m vízszintesen rögzített gerenda legyen kialakítva. Legyen minimum 8 m magas rácsos acélszerkezet, merevsínes lezuhanásgátló rendszerrel szerelve. Ferde tető csatornával kialakítva. Minimum 4 m hosszú korláttal szerelt balkon 6 m magasságban. A szabad térben minimum 6 db ereszkedő és biztosítási pont legyen kialakítva.
Magatartási szabályzat Vizsgaközpont igazolja, hogy a vizsgáztatási folyamatra vonatkozóan a magatartási szabályokat belső szabályzataiban előírta.
<u>Tanúsítási rendszer követelményei a vizsgáztatási folyamatra</u>
A vizsgáztatás kritériumai Követelmény, hogy a vizsgaközpont igazolja, hogy a MSZ EN ISO/IEC 17024:2013 szabványban és e rendszerkövetelményben meghatározott követelményeknek megfelel.
A vizsga értékelési módszerei Az Szkt. és az Szkr. előírásainak megfelelően az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító KKK-k, PK-k kidolgozottak, jóváhagyottak, közzétettek.